

Et dyk ned i data

Hvor og hvorfor taber vi soens reproduktion?

Thomas S. Bruun, chefkonsulent, Ernæring & Fodring,
SEGES Innovation

Henrik Bech Pedersen, Nordic Manager Pork Value Chain

, CEVA Animal Health

Temadag: Fokus på reproduktion

velas, Vissenbjerg

18. november 2025

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Temaet for de næste 45 minutter

Hvor og hvorfor taber vi soens reproduktion?

- Nummer 1: Brunstmønster
- Nummer 2: Skæve omløbere
- Nummer 3: Poltealder ved løbning
- Nummer 4: Polteflow

Foto: Colourbox

SEGES
INNOVATION

Temaet for de næste 45 minutter

Hvor og hvorfor taber vi soens reproduktion?

- Nummer 1: Brunstmønster
- Nummer 2: Skæve omløbere
- Nummer 3: Poltealder ved løbning
- Nummer 4: Polteflow

Foto: Thomas S. Bruun

SEGES
INNOVATION

Brunstmønster

En sladrebank omkring farestalden og management efter fravænning

Antal af dage fra fravænning til løbning er afgørende

0-5
dage

6-7
dage

8-20
dage

21-24
dage

25-28
dage

29+
dage

Find årsagen til afvigelser i farestalden (80%)

- Dårlig fodermanagement (6-7 + 8-20)
- Stort huldtab eller tilvækst hos soen (6-7 + 8-20)
- Ammeso-strategier (8-20)

Find årsagen til afvigelser i løbestalden (20%)

- Dårligt syn eller dårlige vaner (21-24 + 25-28)
- Ikke styr på rode-rækken (29+)

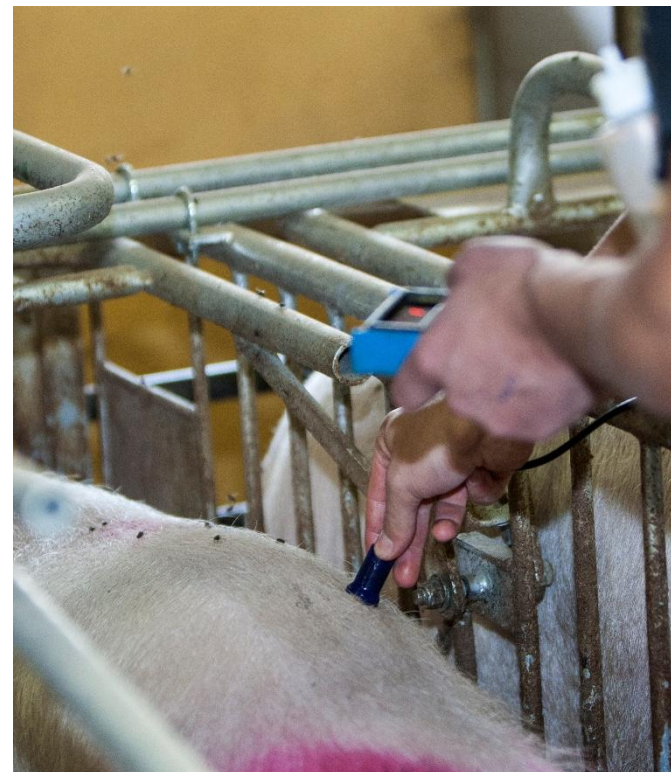

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

Brunstmønster når det er state-of-the-art

Antal dage fra fravænning til løbning som sladrehanke

ALLE SØER	Kuldnummer						Løbninger			Benchmark	
Dage fra frav. til løbning pr. kuld nr.	1	2	3	4	5	>5	Antal løbninger	Løbninger, samlet	Samlet, %	Top 50 %	Top 10 %
0 - 1	0	1	0	1	0	0	2	2	0,4	0,8	3,0
2	0	0	0	1	0	0	1	3	0,5	1,4	5,6
3	3	6	4	3	1	1	18	21	3,8	6,7	24,0
4	60	92	91	52	27	16	338	359	64,8	66,3	80,6
5	81	40	25	8	7	4	165	524	94,6	84,5	91,9
6	7	1	0	1	1	0	10	534	96,4	88,8	93,7
7	2	0	1	0	0	0	3	537	96,9	90,3	94,6
8 - 10	1	1	0	0	0	0	2	539	97,3	92,4	96,0
11 - 16	5	0	2	1	0	0	8	547	98,7	95,0	97,8
17 - 20	2	0	0	1	0	0	3	550	99,3	96,5	98,6
21 - 24	0	0	0	1	0	0	1	551	99,5	97,6	99,1
25 - 28	2	0	0	1	0	0	3	554	100,0	98,8	99,7
>29	0	0	0	0	0	0	0	554	100,0	100,0	100,0
Sum	163	141	123	70	36	21	554				

Brunstmønster for ammesøer state-of-the-art

Antal dage fra fravænning til løbning som sladrebank

AMMESØER Dage fra frav. til løbning pr. kuld nr.	Kuldnummer						Løbninger		Samlet, %	Benchmark	
	1	2	3	4	5	>5	Antal løbninger	Løbninger, samlet		Top 50 %	Top 10 %
0 - 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,6	3,4
2	0	0	0	1	0	0	1	1	0,5	1,1	6,0
3	3	0	1	1	1	0	6	7	3,3	6,8	26,6
4	48	15	16	5	5	4	93	100	46,7	66,4	82,5
5	71	18	3	0	0	1	93	193	90,2	83,2	92,7
6	7	0	0	0	0	0	7	200	93,5	86,7	94,1
7	1	0	0	0	0	0	1	201	93,9	88,0	94,7
8 - 10	0	0	0	0	0	0	0	201	93,9	90,8	96,0
11 - 16	4	0	2	1	0	0	7	208	97,2	94,6	97,8
17 - 20	2	0	0	0	0	0	2	210	98,1	96,4	98,8
21 - 24	0	0	0	1	0	0	1	211	98,6	97,7	99,5
25 - 28	2	0	0	1	0	0	3	214	100,0	99,0	100,0
>29	0	0	0	0	0	0	0	214	100,0	100,0	100,0
Sum	138	33	22	10	6	5	214				

Brunstmønster når der er plads til forbedring

Antal dage fra fravænning til løbning som sladrebank

ALLE SØER Dage fra frav. til løbning pr. kuld nr.	Kuldnummer						Løbninger			Benchmark	
	1	2	3	4	5	>5	Antal løbninger	Løbninger, samlet	Samlet, %	Top 50 %	Top 10 %
0 - 1	21	21	16	10	8	8	84	84	6,7	0,8	3,0
2	17	22	11	4	4	3	61	145	11,6	1,4	5,6
3	37	52	29	12	9	6	145	290	23,1	6,7	24,0
4	105	123	45	36	28	9	346	636	50,8	66,3	80,6
5	78	49	24	8	4	2	165	801	63,9	84,5	91,9
6	8	14	5	5	3	1	36	837	66,8	88,8	93,7
7	12	13	5	4	2	1	37	874	69,8	90,3	94,6
8 - 10	28	41	26	11	6	0	112	986	78,7	92,4	96,0
11 - 16	27	40	37	15	13	2	134	1120	89,4	95,0	97,8
17 - 20	12	10	6	11	3	1	43	1163	92,8	96,5	98,6
21 - 24	7	5	2	2	2	1	19	1182	94,3	97,6	99,1
25 - 28	15	9	2	0	1	0	27	1209	96,5	98,8	99,7
>29	18	10	10	3	2	1	44	1253	100,0	100,0	100,0
Sum	385	409	218	121	85	35	1253				

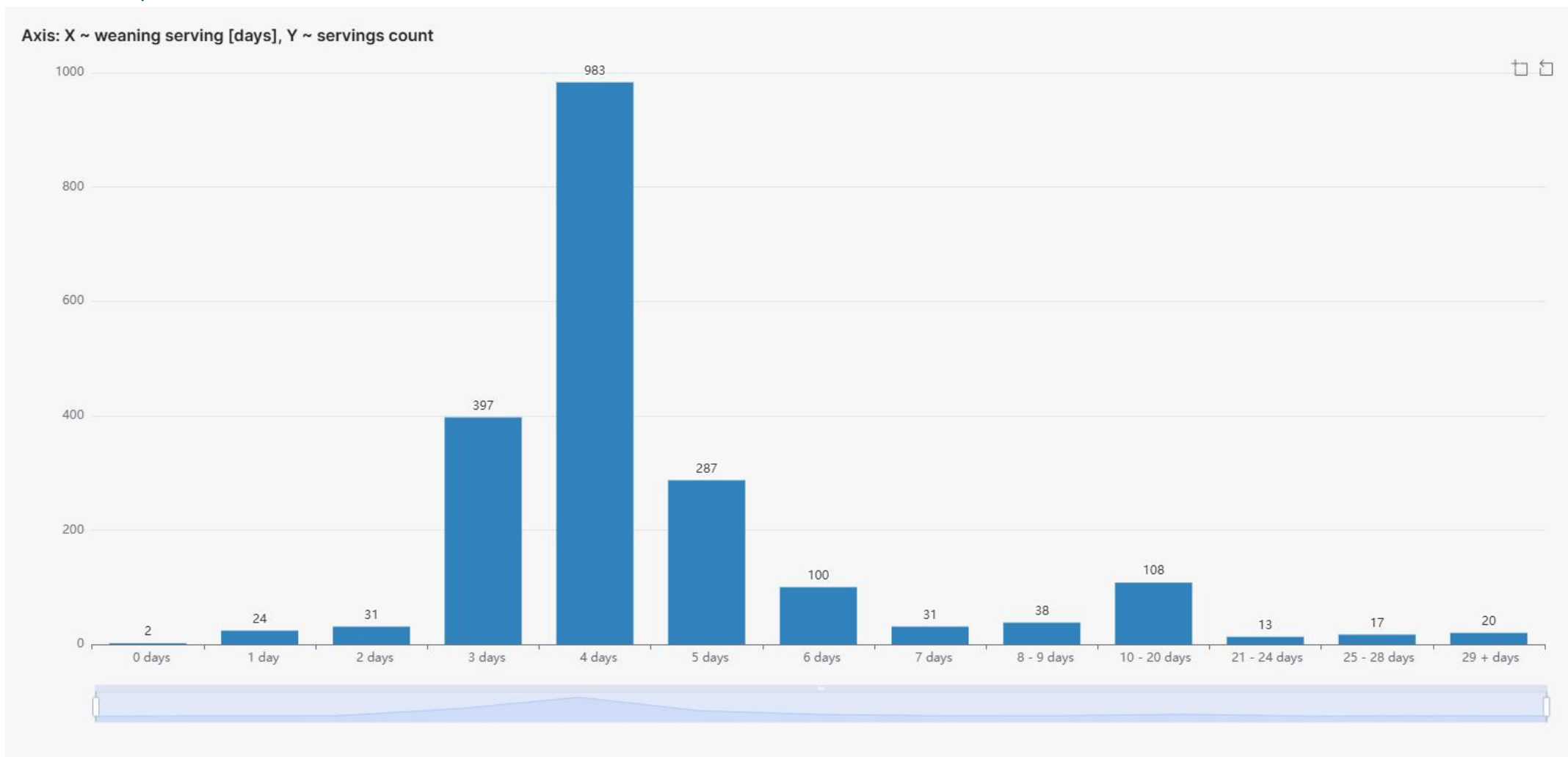
Brunstmønster

Overskueligt layout

Dage fra Fravænning til Løbning \ Kuld nr.	-1	2	3	4	5	6	7	8	9-	Sum	%	Akk. %
<=1			1				1			2	0,3	0,3
2				1	1					2	0,3	0,7
3		2	10	16	15	21	11	2		77	12,7	13,3
4		10	77	72	51	26	18	1	2	257	42,3	55,7
5		19	51	17	15	12	5	1		120	19,8	75,5
6		5	16	3	3					27	4,4	79,9
7			1	3	1	1				6	1,0	80,9
<=10		3	11	5	1	1	4			25	4,1	85,0
<=16		2	5	2	3	3	2			17	2,8	87,8
<=20		2	4	2	1	2				11	1,8	89,6
<=24		3	4	2	1	2				12	2,0	91,6
<=28		7	11	5		1				24	4,0	95,6
<=100		8	15	2	1	1				27	4,4	100,0
Sum	0	61	206	130	93	70	41	4	2	607	100,0	
%	0,0	10,0	33,9	21,4	15,3	11,5	6,8	0,7	0,3	100,0		
Akk %	65,4	10,0	44,0	65,4	80,7	92,3	99,0	99,7	100,0			

Grafisk illustration af brunstmønster

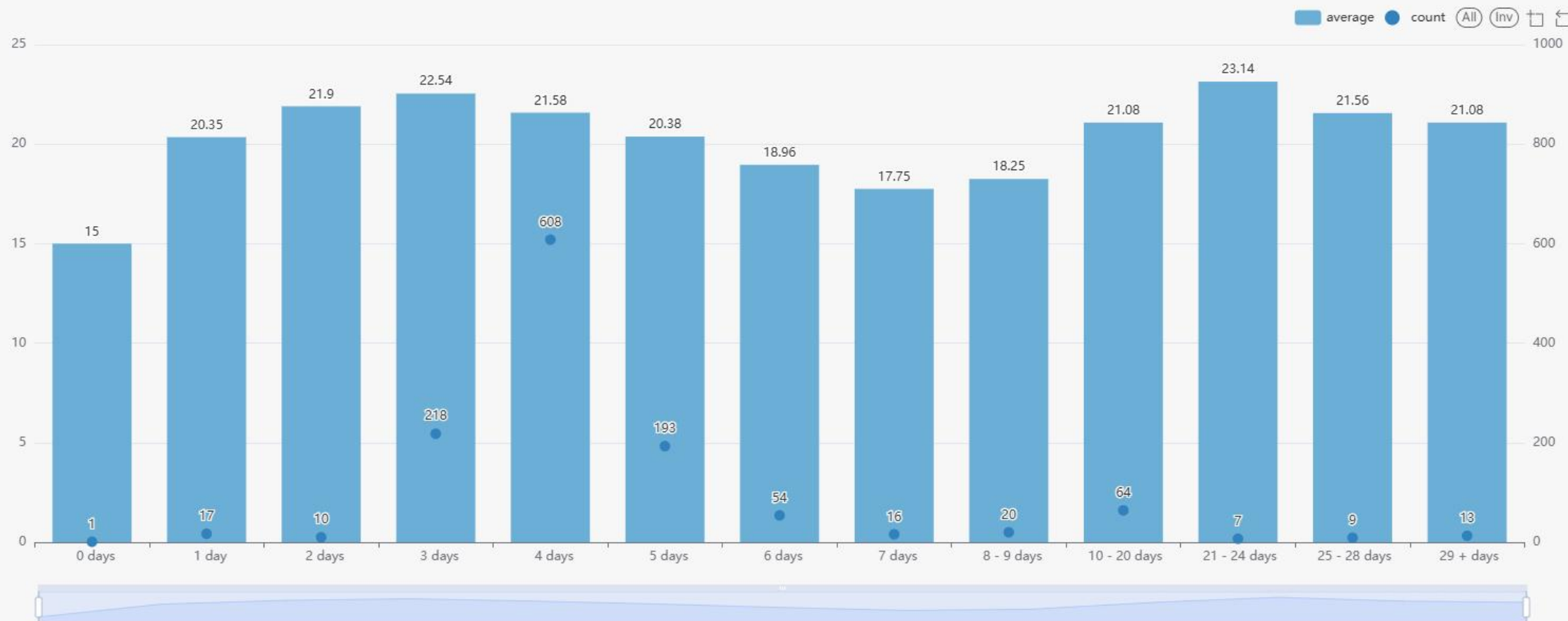
Når søerne kommer i brunst næsten som de skal ...

Brunstmønster og totalfødte grise

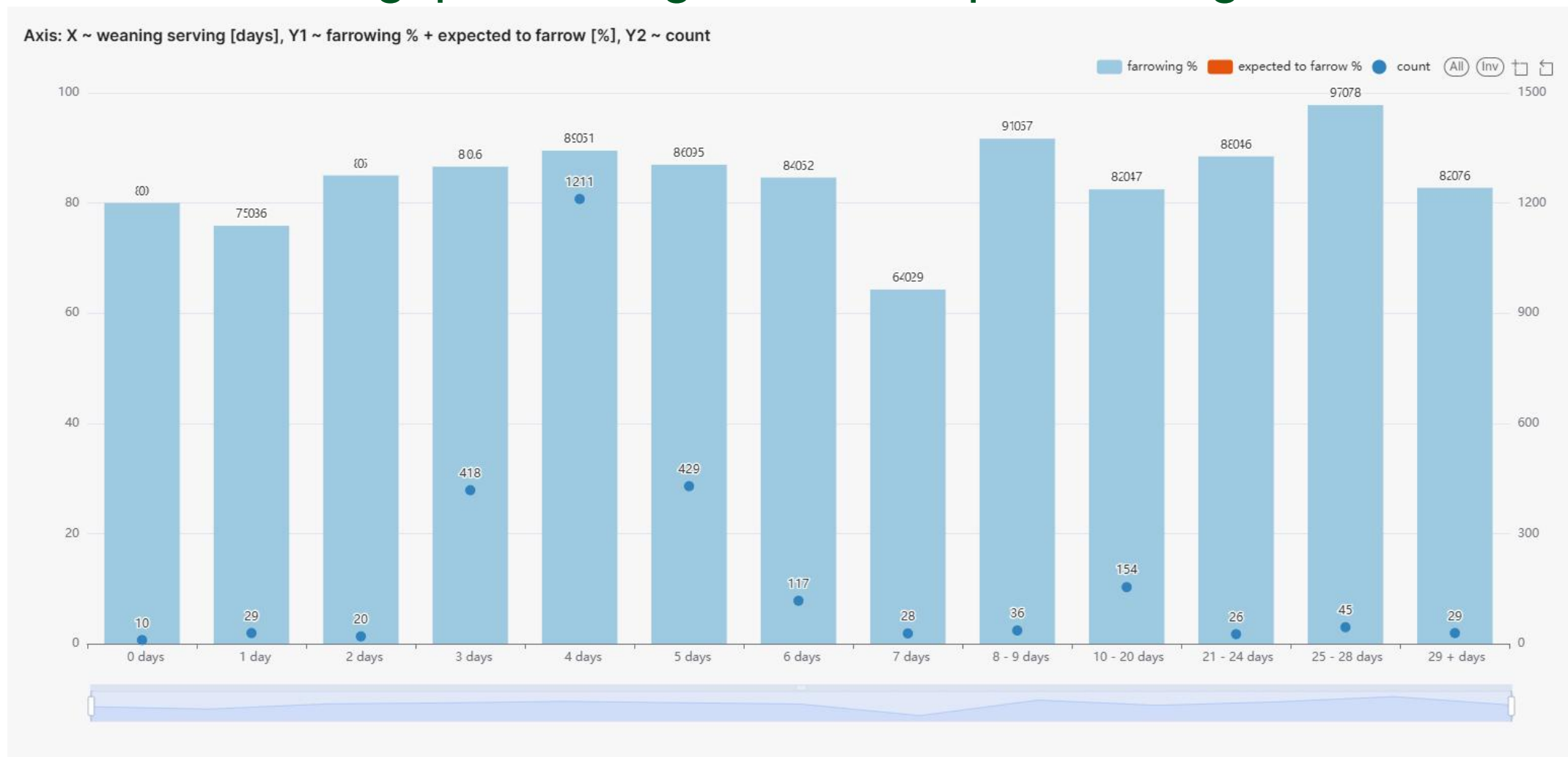
Særlig opmærksomhed omkring dag 6 + 7 ...

Axis: X ~ weaning serving [days], Y1 ~ average, Y2 ~ count

Brunstmønster og faringsprocent

Realiseret faringsprocent og antal søer pr. løbedag ...

Temaet for de næste 45 minutter

Hvor og hvorfor taber vi soens reproduktion?

- Nummer 1: Brunstmønster
- Nummer 2: Skæve omløbere
- Nummer 3: Poltealder ved løbning
- Nummer 4: Polteflow

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

SEGES
INNOVATION

Skæve omløbere

Med "skæve" menes tidsintervaller i forhold til regulære omløbninger

Antal af dage fra løbning til omløbning

0-18
dage

19-23
dage

24-38
dage

39-44
dage

44+
dage

Find årsagen til afvigelser i farestalden (60%)

- Dårlig fodermanagement (24-38)
- Stort huldtab hos soen (24-38)

Find årsagen til afvigelser i løbestalden (40%)

- Dårligt syn eller dårlig brunstkontrol (0-18 + 19-23 + 39-44)

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

Dage fra løbning til omløbning

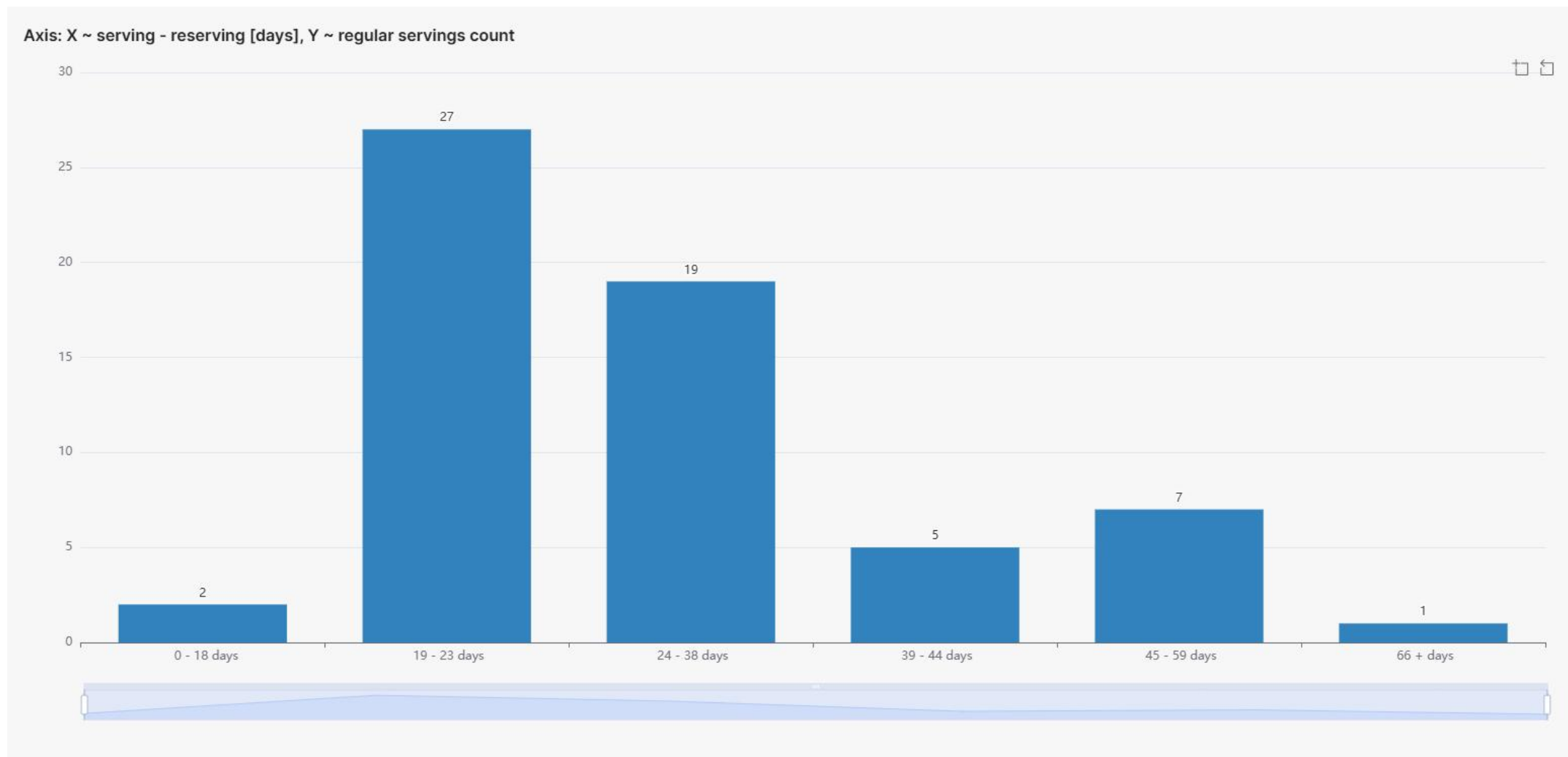
Analyse afslører om skæve omløbere er et problem

Gruppe											
I perioden	Før	Ind								Efter	
Dage fra Løbning til Løbning			<=18	<=23	<=29	<=38	<=44	<=80	80<		
Reproduktion											
Omløbninger	4	164	37	28	14	29	18	21	17	6	174
			22,6%	16,1%	26,2%	10,3%	24,8%				

Husk at når vi analyserer for omløbere får vi kun de søer med der har en omløbning – tomme søer går ”fri”

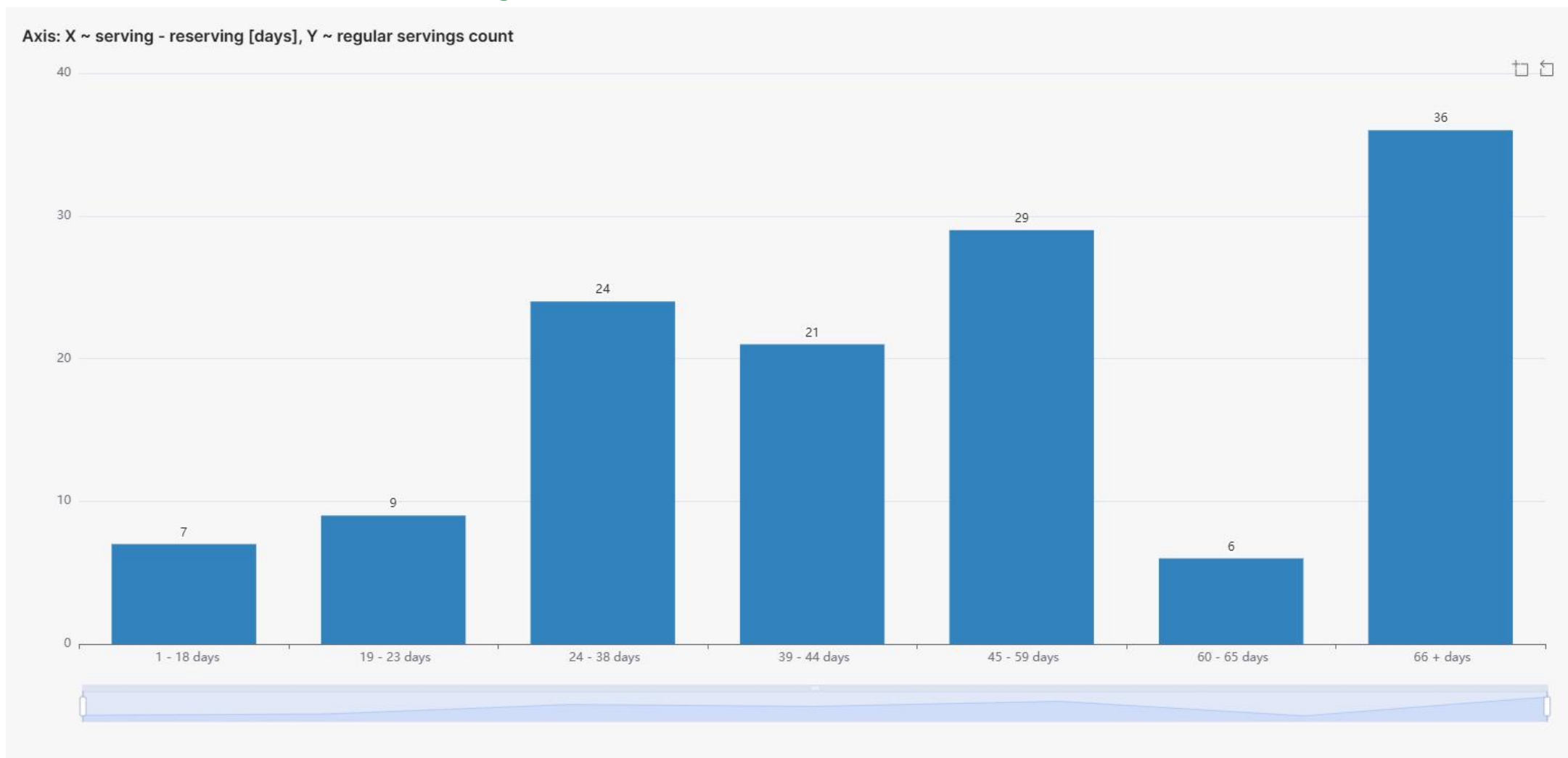
Grafisk fordeling af omløbere i tidsintervaller

Når det ser ret pænt ud...

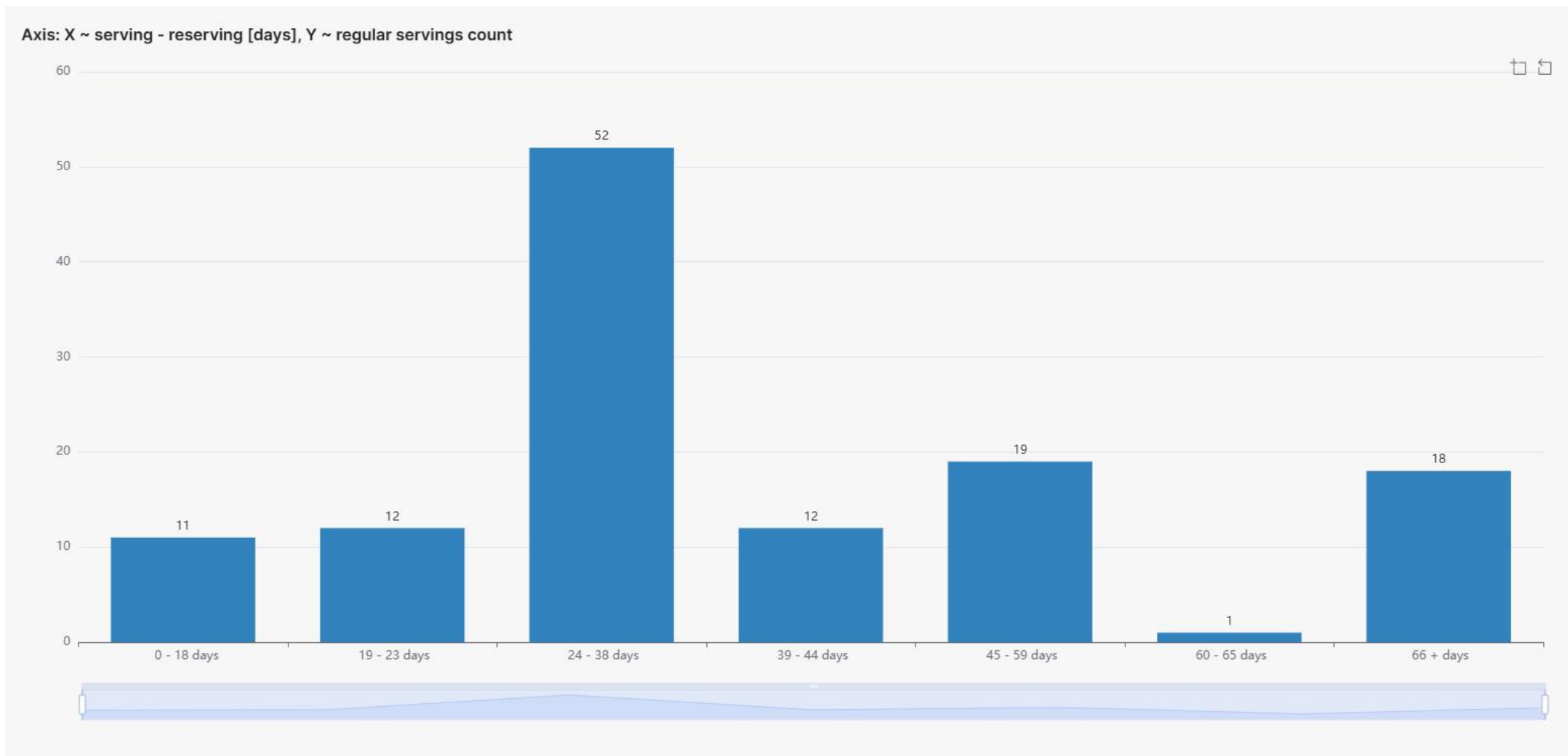
Grafisk fordeling af omløbere i tidsintervaller

Når der er udfordringer...

Grafisk fordeling af omløbere i tidsintervaller

Når det er direkte bekymrende...

Temaet for de næste 45 minutter

Hvor og hvorfor taber vi soens reproduktion?

- Nummer 1: Brunstmønster
- Nummer 2: Skæve omløbere
- Nummer 3: Poltealder ved løbning
- Nummer 4: Polteflow

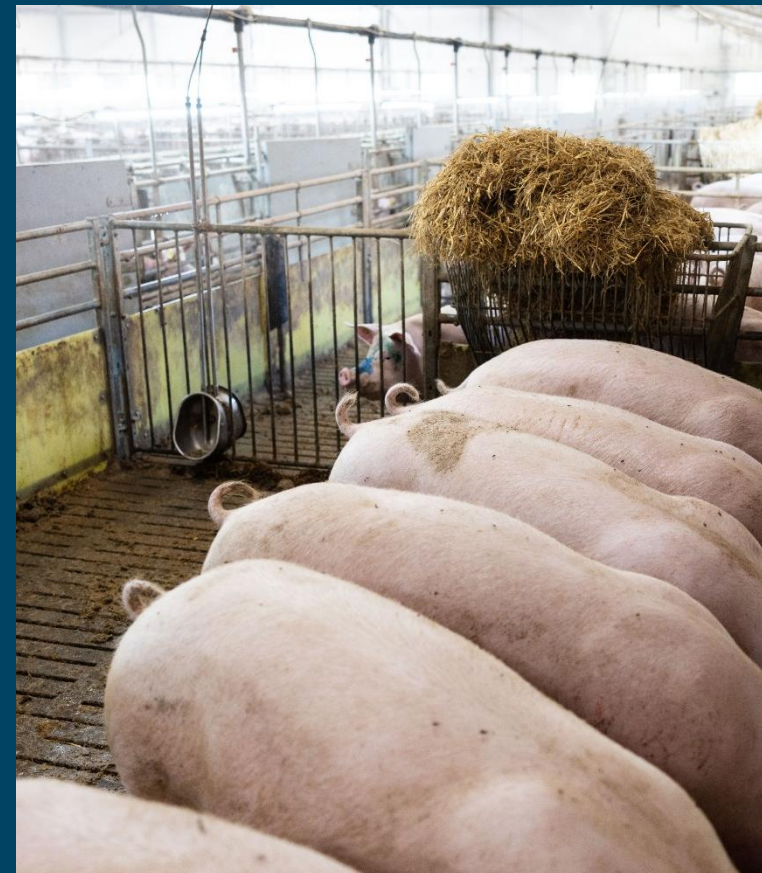

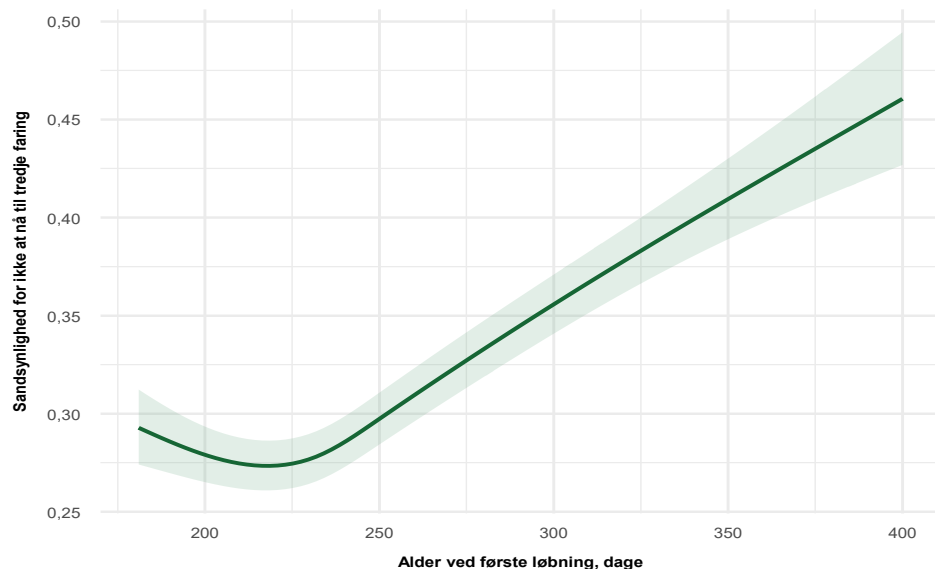
Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

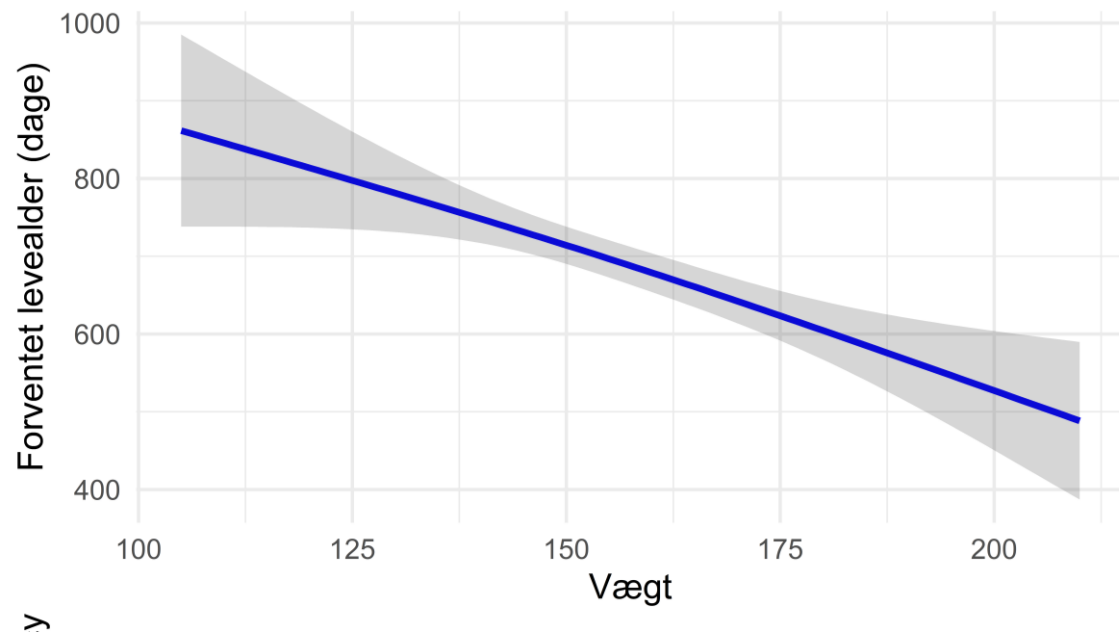
SEGES
INNOVATION

Poltealder ved første løbning

En risikofaktor for holdbarhed der er til at forstå...

Sandsynlighed for at polten ikke når at fare tredje gang i besætningen i forhold til alder ved første løbning. Baseret på totalt >360.000 polte løbet i perioden 2021-2024.

Forventet levealder i forhold til vægt ved første løbning. Baseret på 1.341 polte løbet i 2018-2020 og fulgt til udsætning eller 8. kuld

Poltealder ved første løbning

Nemt overblik over fordeling og resultater

Gruppe					
Alder ved 1. løbning	<=239	<=269	<=299	<=329	<=359
REPRODUKTION					
Løbninger	25	238	138	7	3
Fordeling af løbninger, pct.	6,1	57,9	33,6	1,7	0,7
Lev/kuld	19,8	18,9	18,9	20,4	20,0
Dødfødte/kuld	1,1	0,9	1,2	1,7	1,0
PRODUKTION					
Faringsprocent (CA)	76,0	89,5	88,4	100,0	100,0

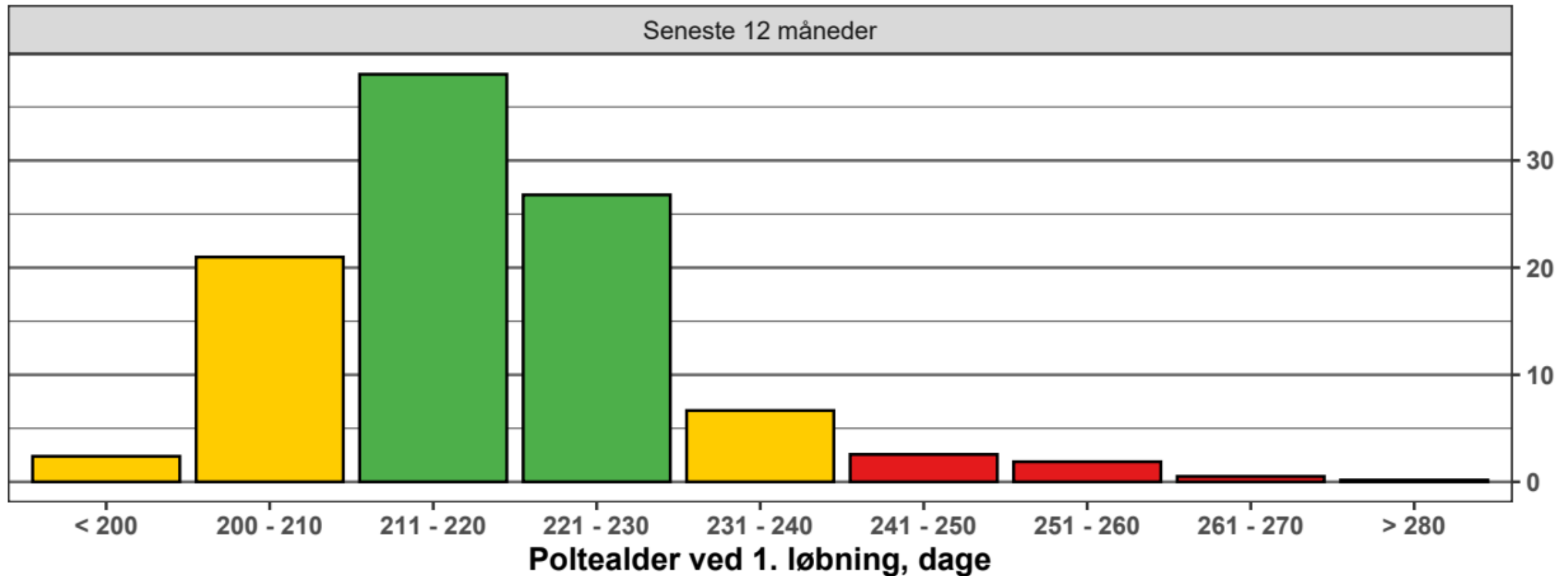
Definer selv
aldersintervaller

Se på
fordelingen af
løbealder

Se på
resultaterne

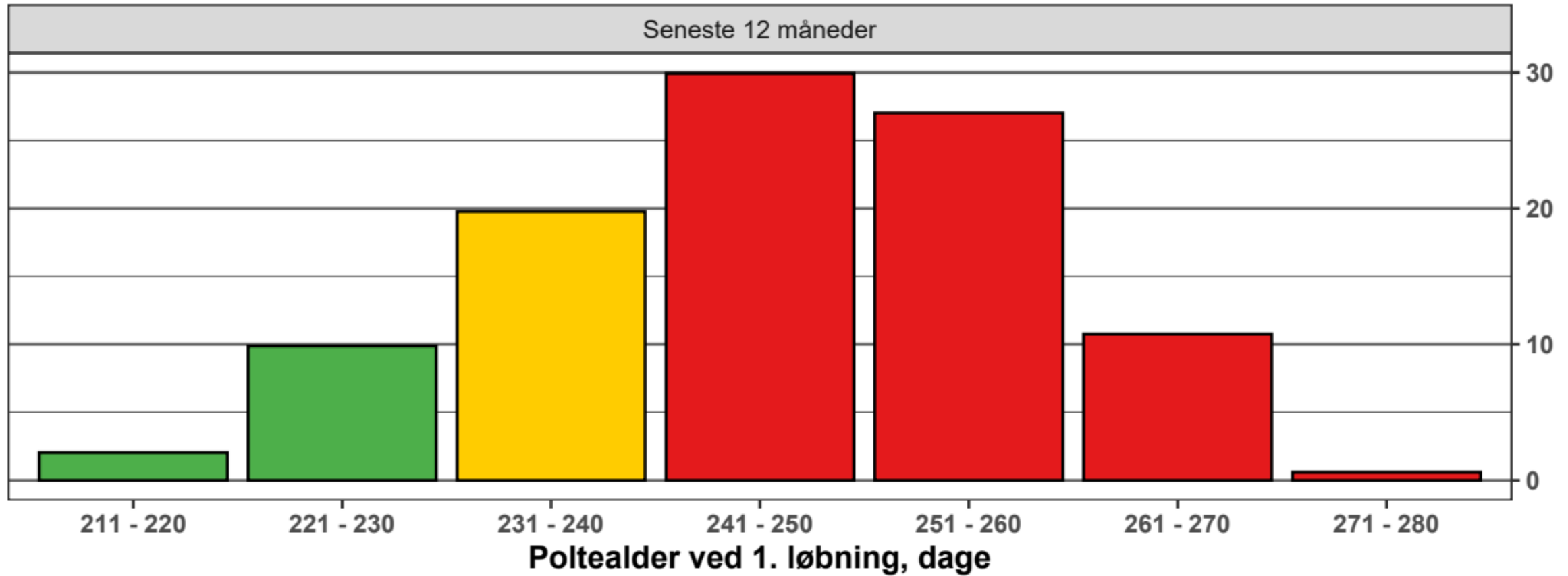
Overvågning af poltealder ved første løbning

Når det ser flot ud ...

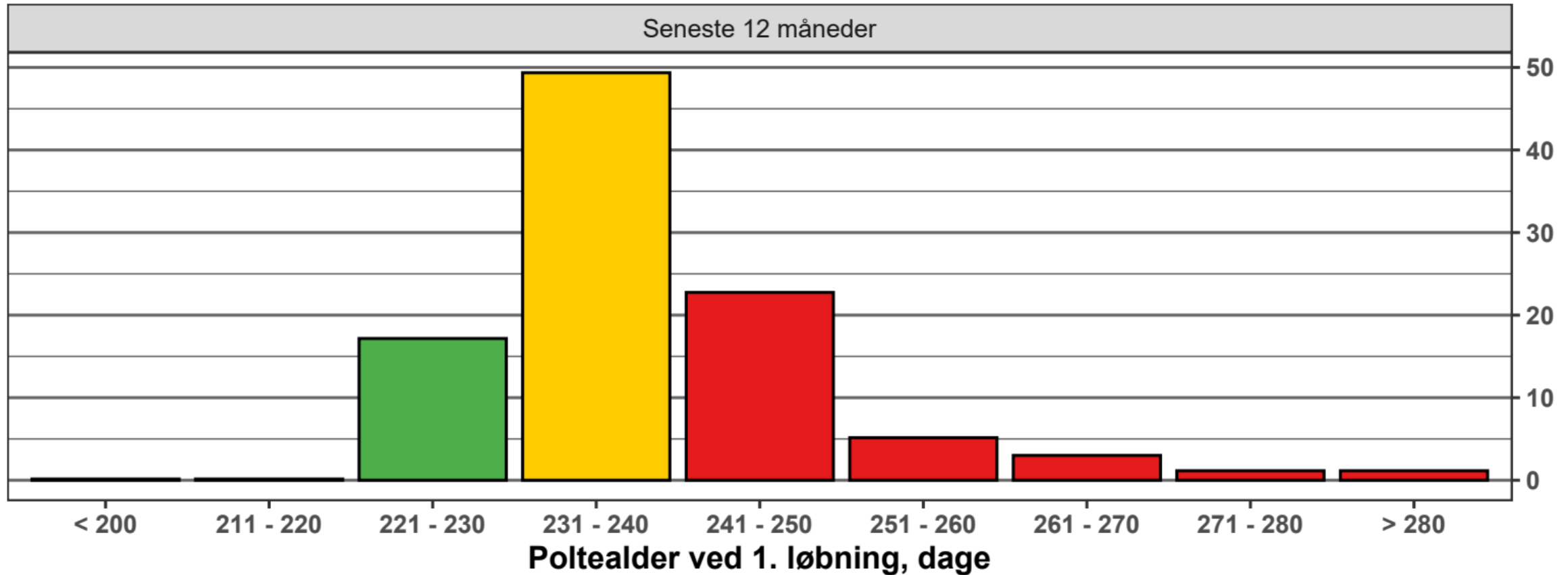
Overvågning af poltealder ved første løbning

Når man kommer for sent igang med at løbe polte ...

Overvågning af poltealder ved første løbning

Snævert interval men lidt for gamle ...

Temaet for de næste 45 minutter

Hvor og hvorfor taber vi soens reproduktion?

- Nummer 1: Brunstmønster
- Nummer 2: Skæve omløbere
- Nummer 3: Poltealder ved løbning
- Nummer 4: Polteflow

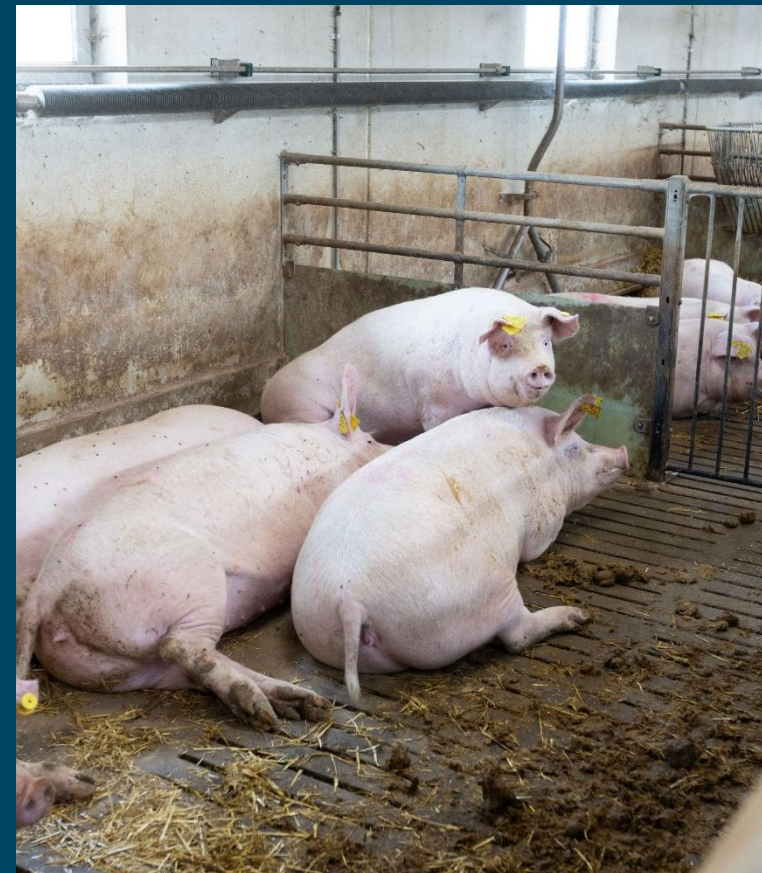

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

SEGES
INNOVATION

Ens ugehold med poltemanagement – er det svært?

- Er der en plan?
- **Hvem** reviderer plan ved UTH
 - ✓ Sundhed og produktivitet - der ændrer sig i besætning
 - ✓ Management i poltestald, hvis antal og alder skrider på polte ???
- Driftsleder - Dyrlæge - Konsulent ??
- Snakker man sammen på tværs af afdelinger
 - ✓ Polte/karantæne
 - ✓ Løbeafdeling
 - ✓ Drægtighedsstald
 - ✓ Farestald
 - ✓ Smågrisestald

Hvad jeg ser igen og igen

- For lidt fokus på poltes trivsel, de kommer ikke i ordentlig brunst
 - ✓ Ingen brunst → ingen inseminering → få gylte nu → mange polte senere → BØVL
- For lidt fokus på at styre polte og 1.lægssøer ind i flow (roderække)
- Gamle polte ved ins. (hvor der er lang karantæne eller forkert fodring)
- Forsikringssøer bliver ikke slagtet
- Der rettes op - når det er gået galt
- Der rettes ikke til, når det igen går godt
- Man mangler mål
- Og en træner

Case

- Tilladelse til 940 årssøer (5 ugers frav. - 22 ugehold)
- 92% i farings pct. (**plan**)
 - ✓ Mange omløbere som forstyrre (84% i farings pct. – Leptospirose + det løse)
 - ✓ Søer der løber om er blevet slagtet
 - ✓ Gennem de sidste 8 måneder er der udsat/død 420 søer
 - ✓ Svarer til en udskiftning på over 70 pct. om året, i forhold til status på 885 årssøer
- 6 Faresektioner af 48 farestier
 - ✓ En faresektion står tom (**ikke med i plan**)
- 46 insemineret pr uge → 42 faringer i ugen → plads til 6 ammesøer (**plan**)

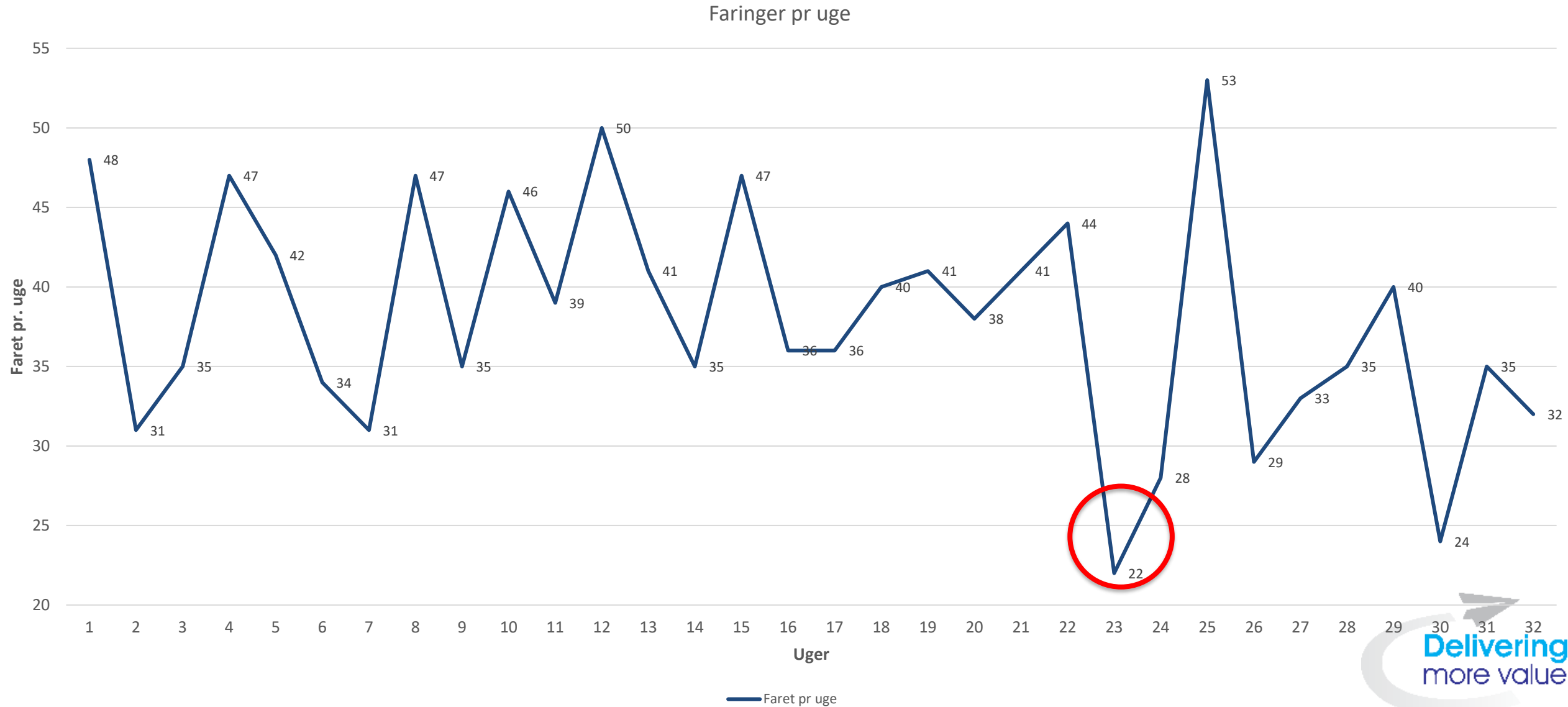

Case

- 7 stk. 2-klimastalde (5 ugers frav.)
- 5 ugers frav. – så de burde være store → veje +7kg ved frav.
- De er meget små 4-5 kg (eller unge?) ved frav.
 - ✓ Kan ikke nå 30 kg på 6,5 uger (ca. 26 kg)
- Eget tillæg på Landrace-kerne – er der polte nok på vej?

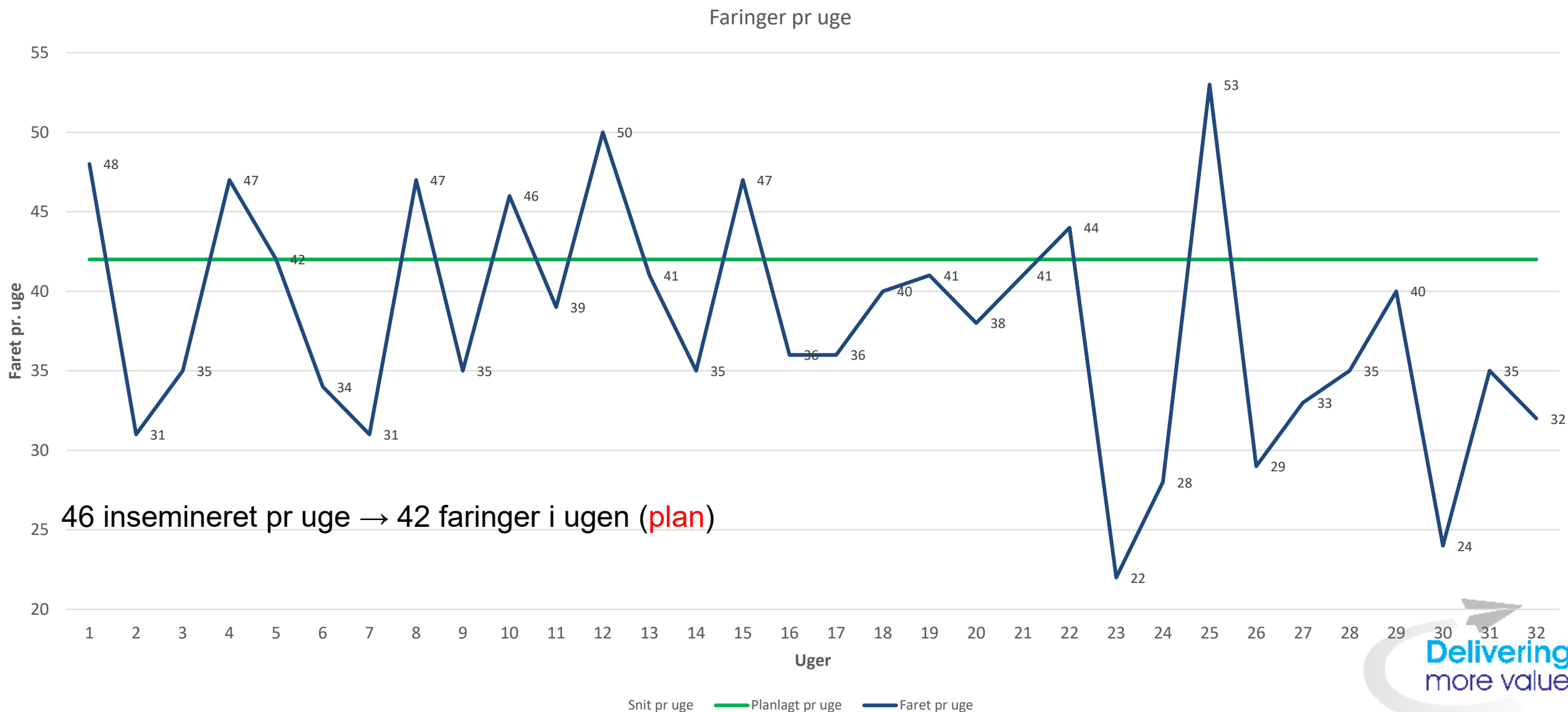

Case: Faringer

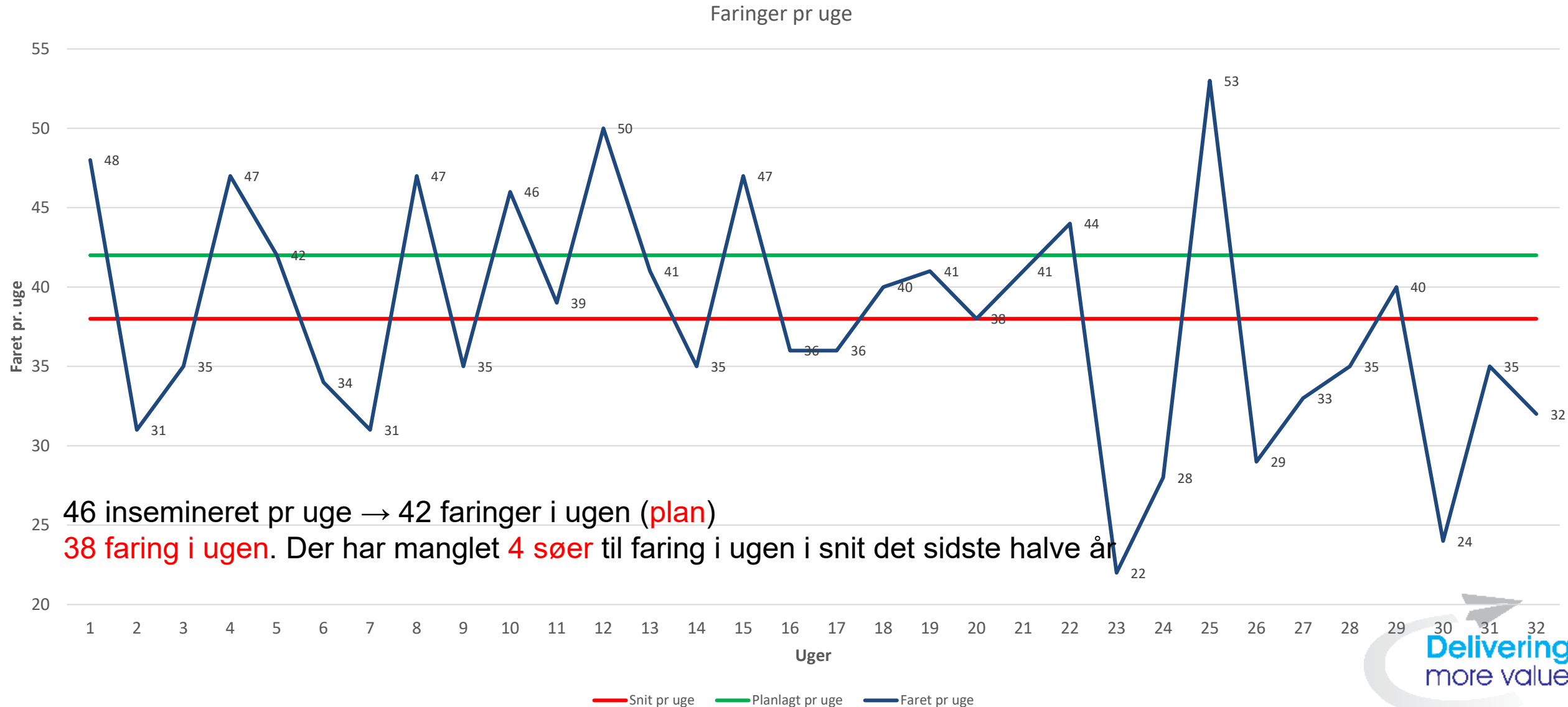

Case: Faringer (42 søer/ugen **Plan**)

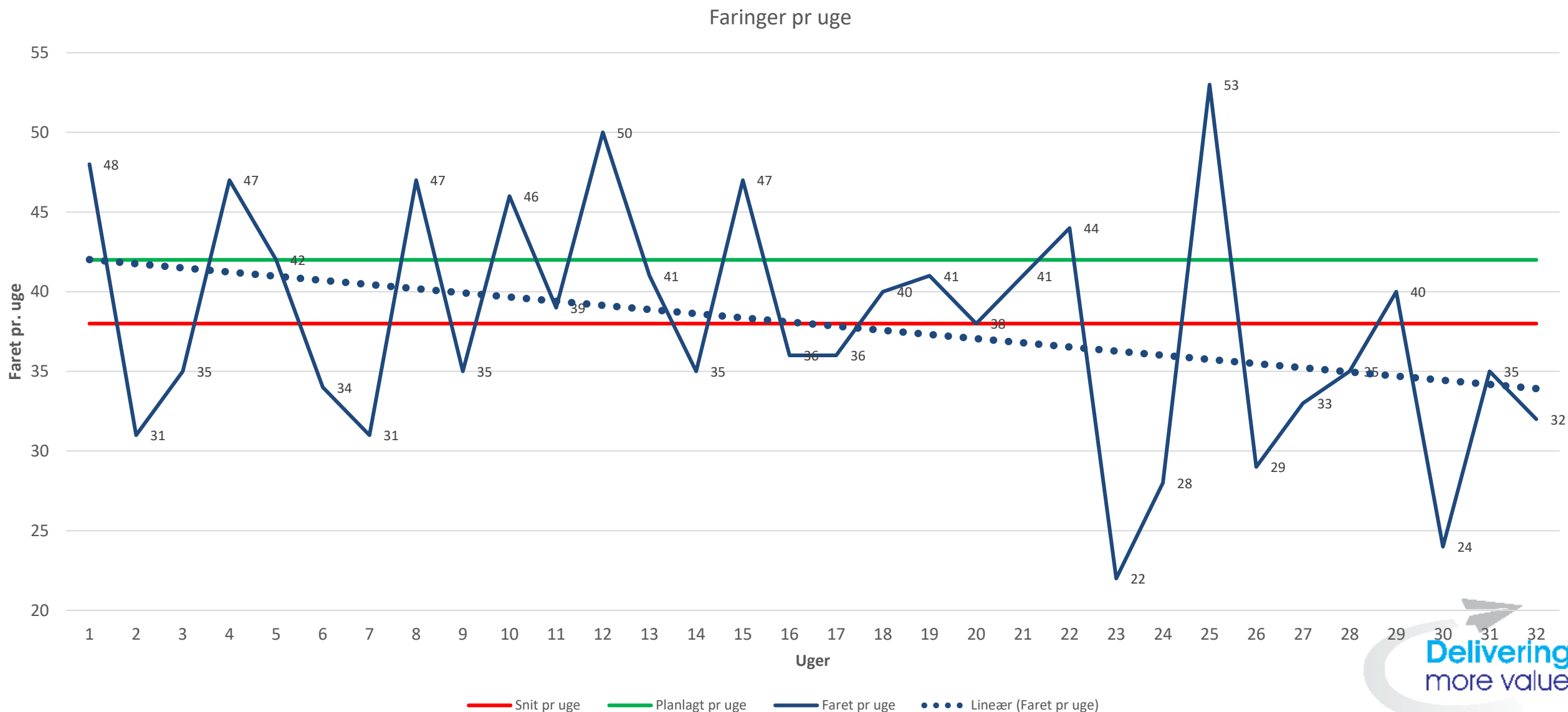

Case: Faringer (38 søer/ugen)

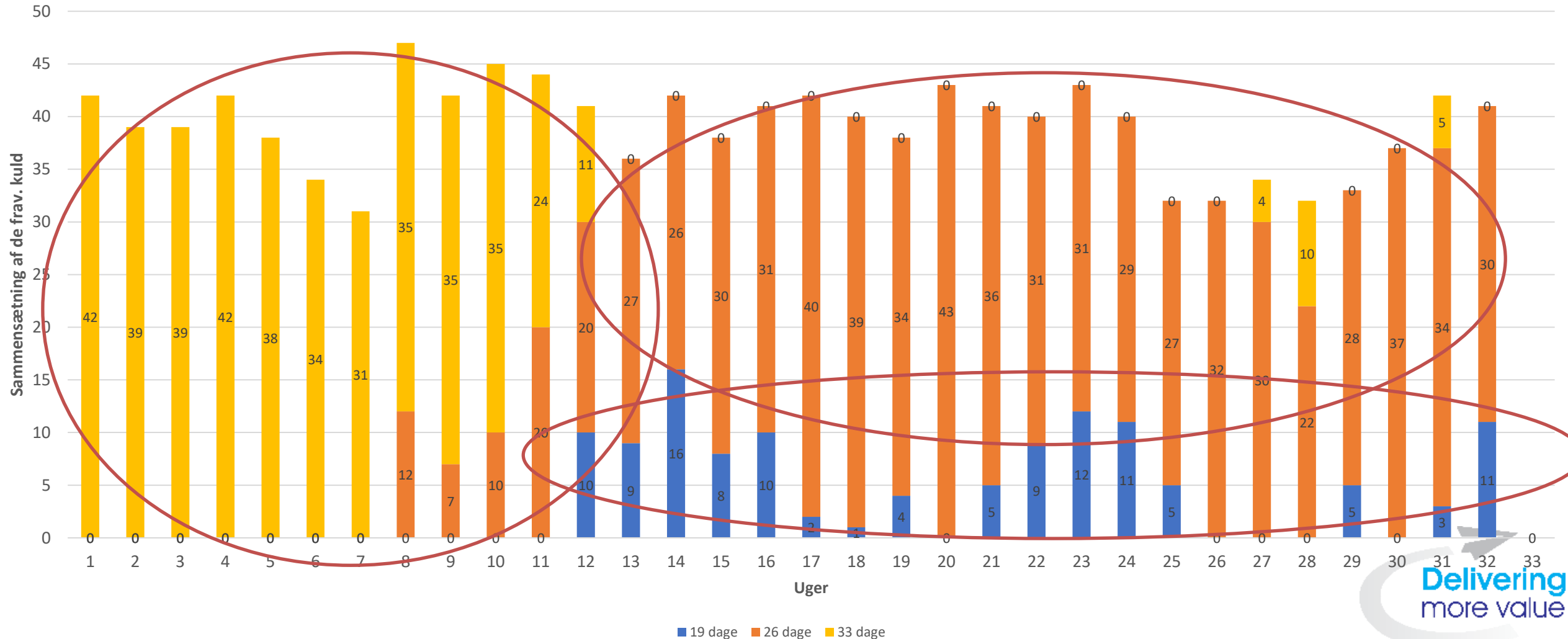
Case: Faringer (38 søer/ugen)

Case: 5 ugers frav. Hvad sker der?

Beregnet fordeling af alder ved frav. kuld
33 uger bagud

Case: 5 ugers frav.

Case: Hvad sker der?

Der fravænnenes flere søer end der sættes ind, derfor falder alder på grise

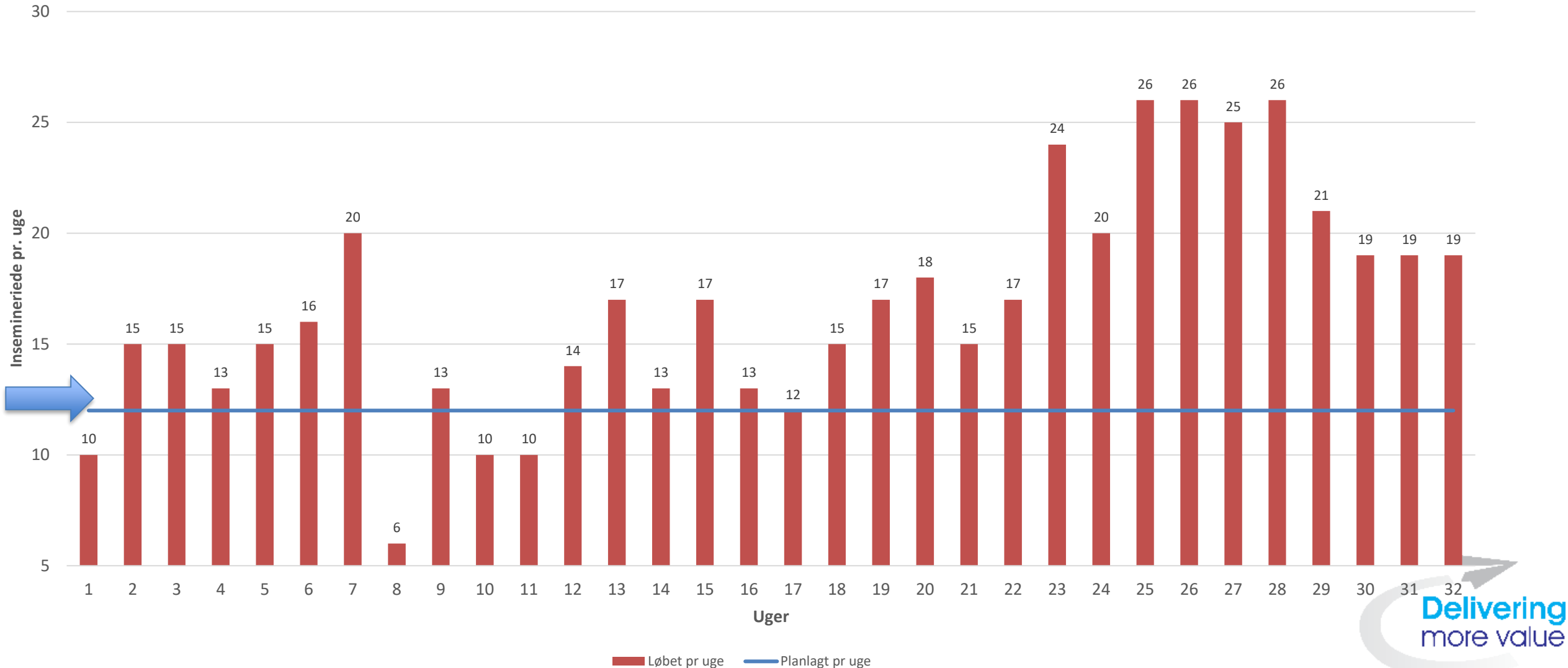
Ny plan var lavet af driftsleder

- Nu 50 insemineres pr uge (**farringspct på 84**)
- 42 søer til faring
- 24 pct. førstelægssøer → der er planlagt 12 polte i ugen (**Gl. plan**)
- Der er bare for få søer til at 12 polte i ugen er nok....
- Fordi de sidste 8 måneder er der udsat/død 420 søer, en årlig udskiftning på godt 70% – besætning er drænet for søer

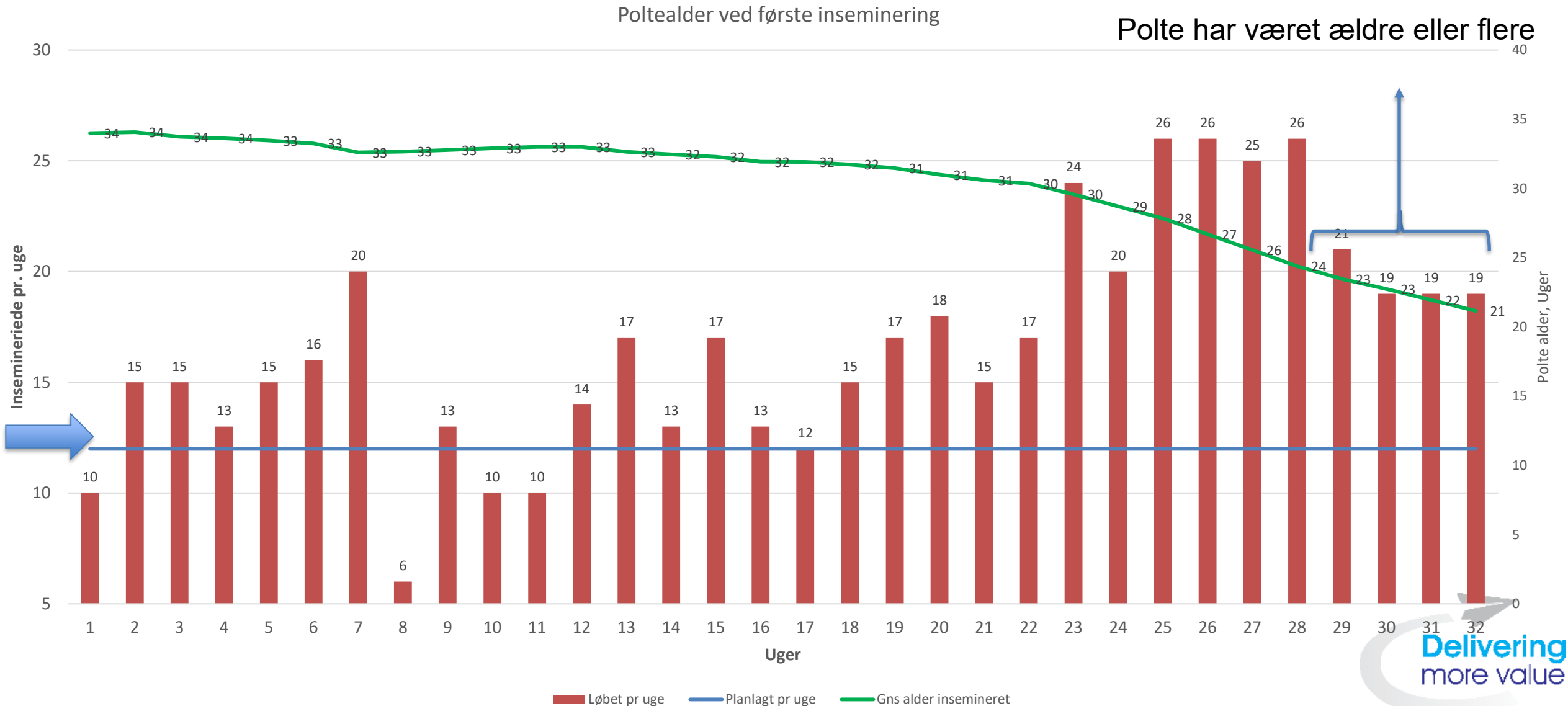
Case: 36% 1. lægssøer (faringspct 84) 16 polte/uge

Poltealder ved første inseminering

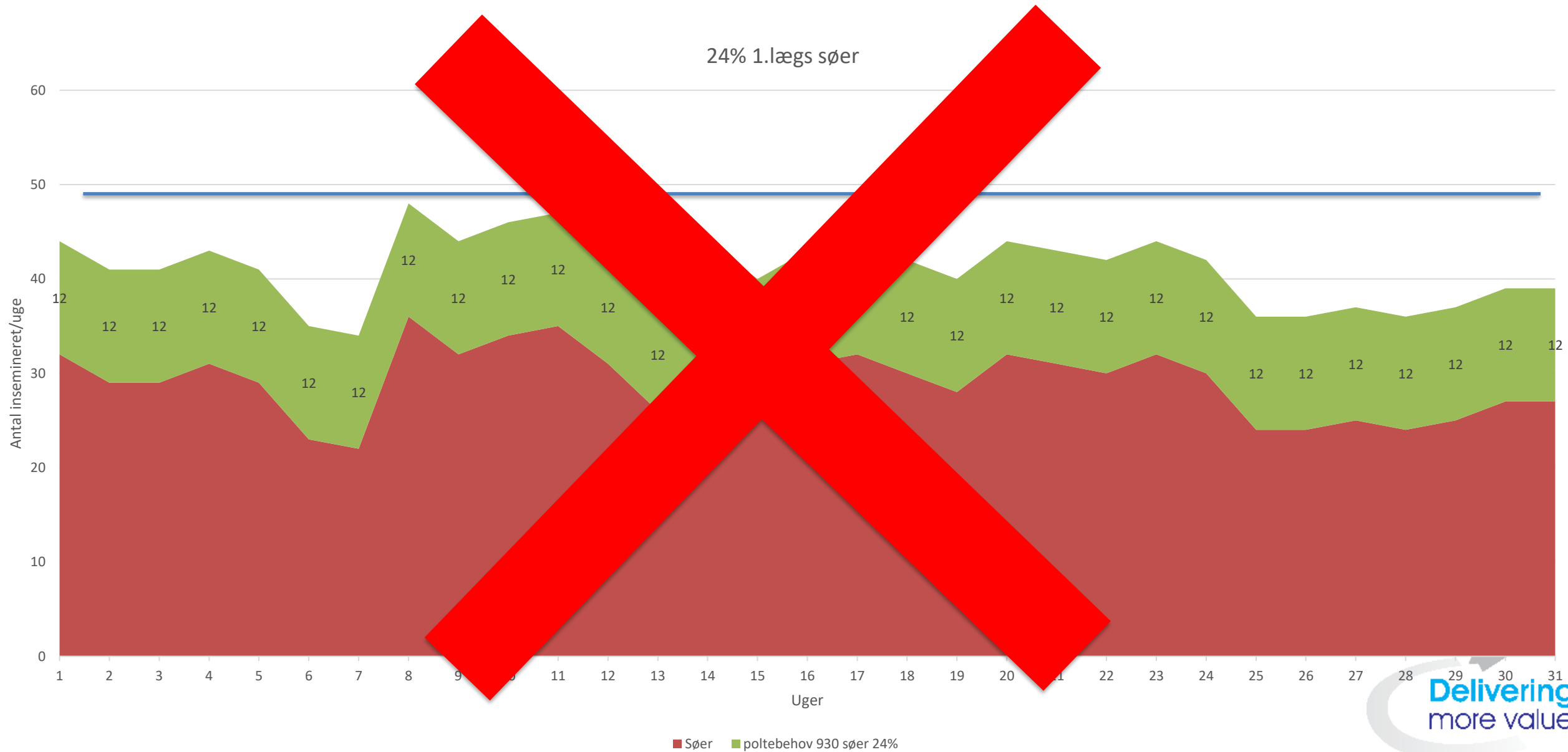

Case: 36% 1. lægssøer (faringspct 84) 16 polte/uge

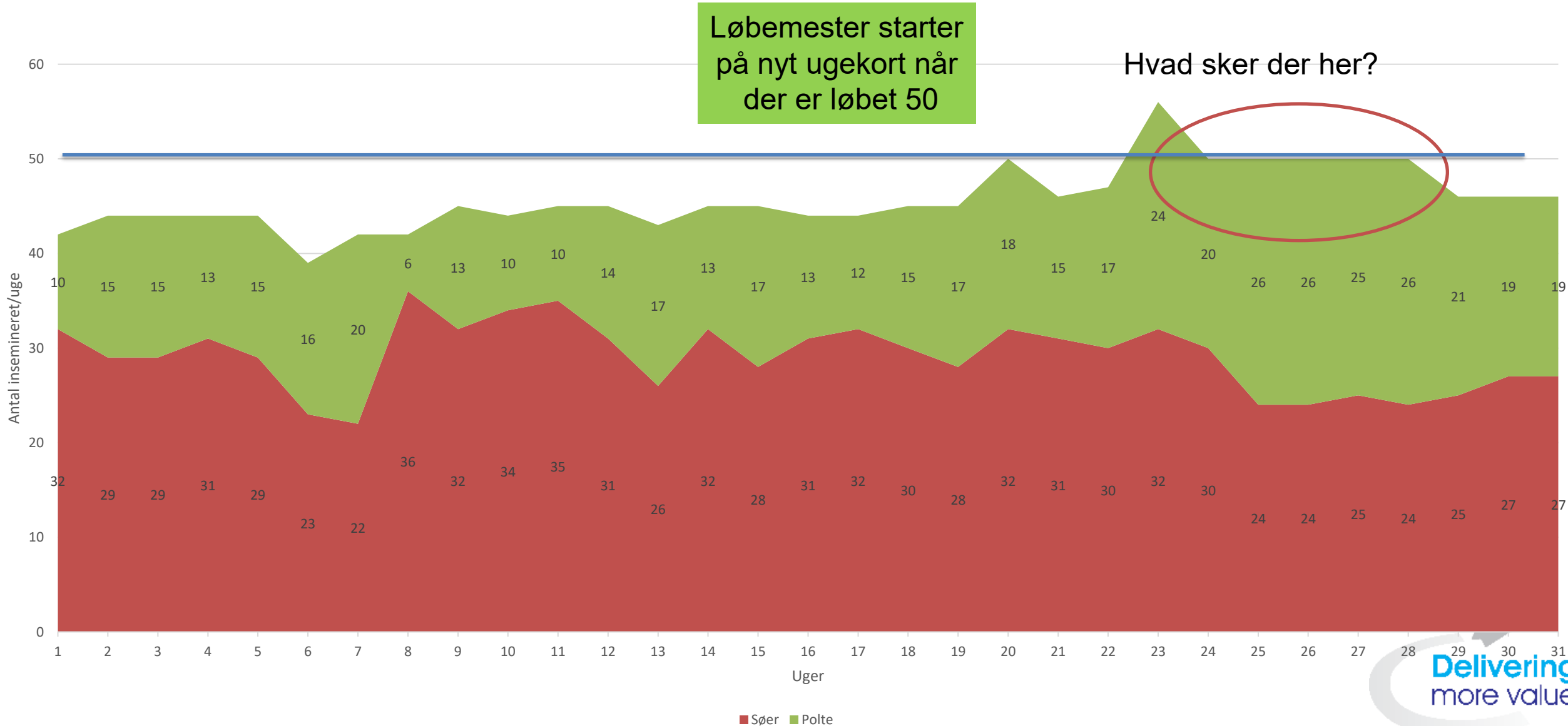
Case: 24% 1.lægssøer 12 polte/uge

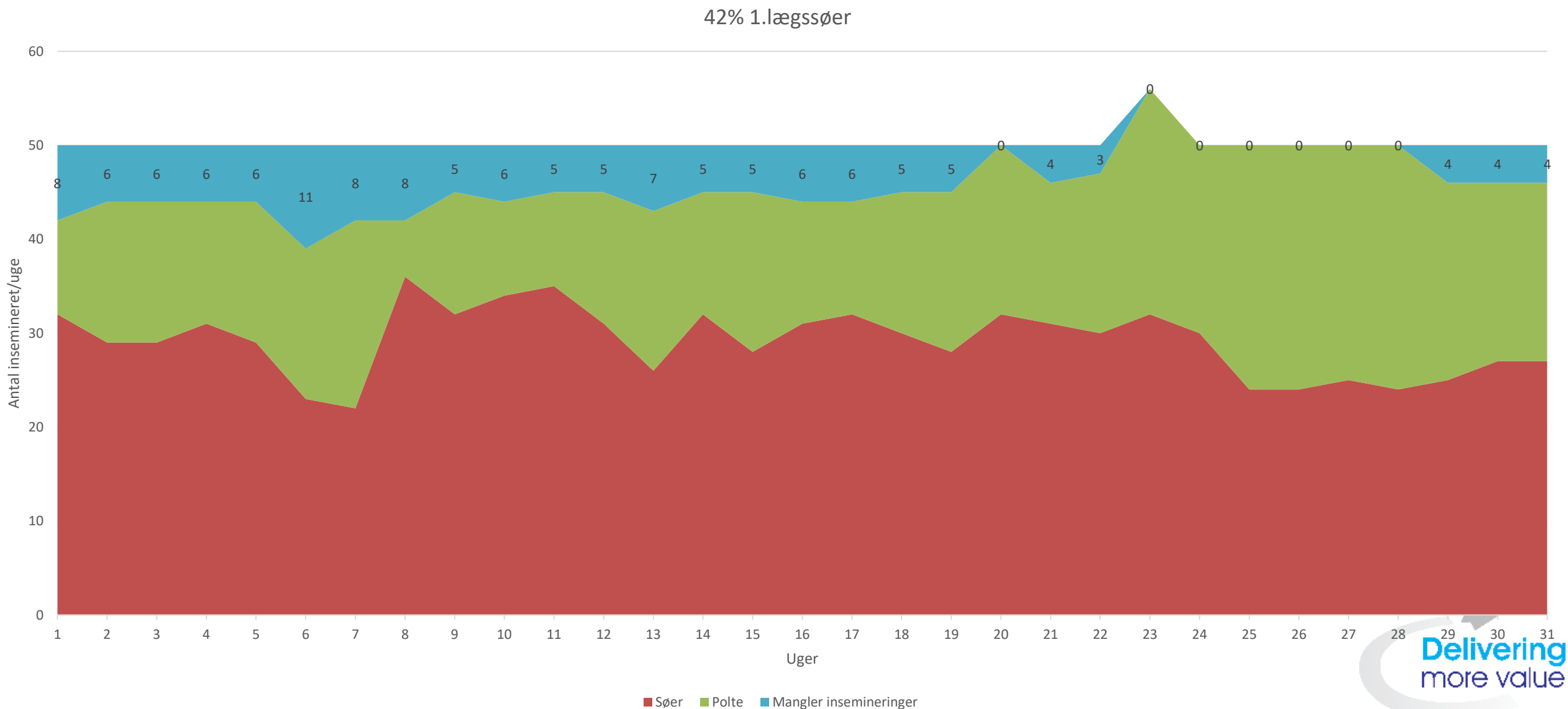
Case: 36% 1. lægssøer 16 polte/uge

En smule bøvlet ved vac.
og når indsættes i farestald

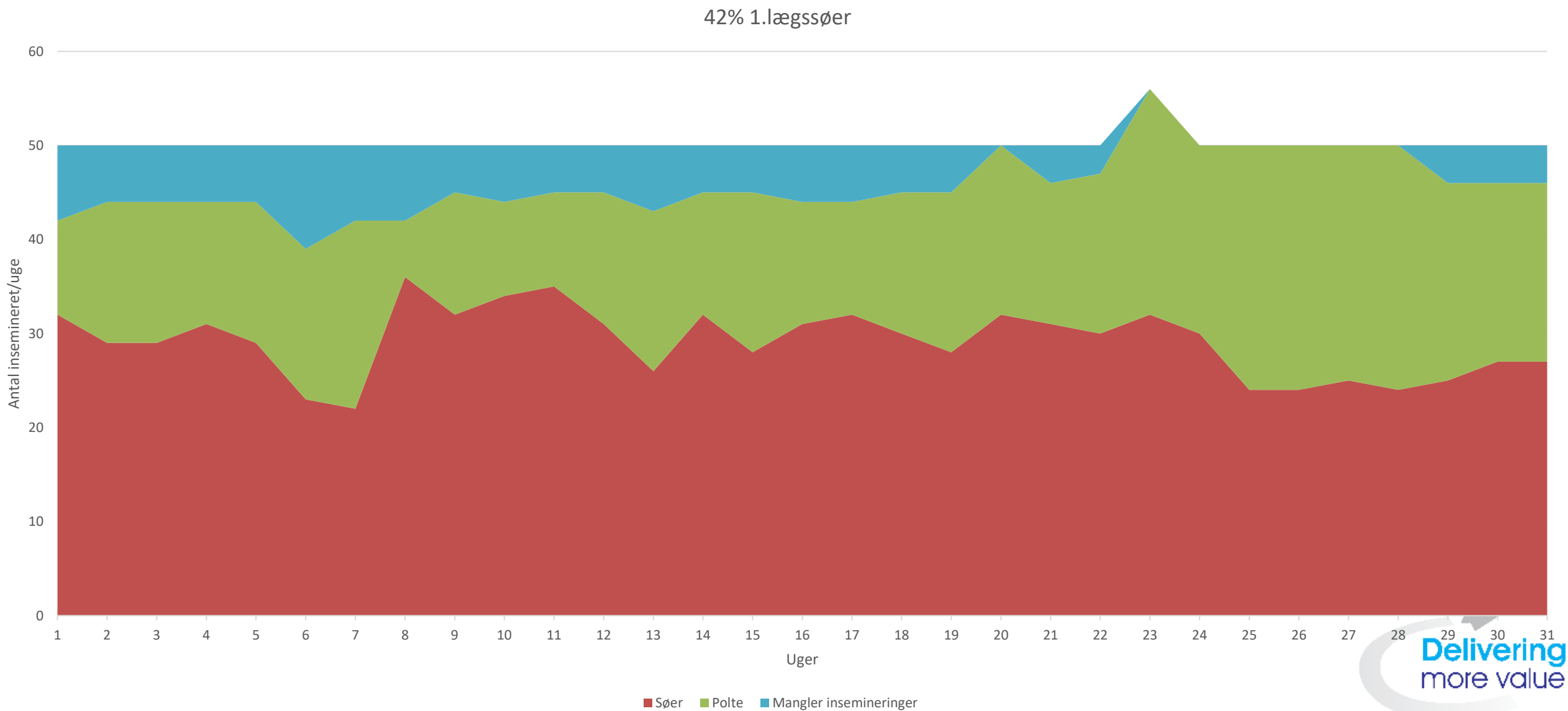

Case: **42%** 1. lægssøer (50 insemineret i ugen)

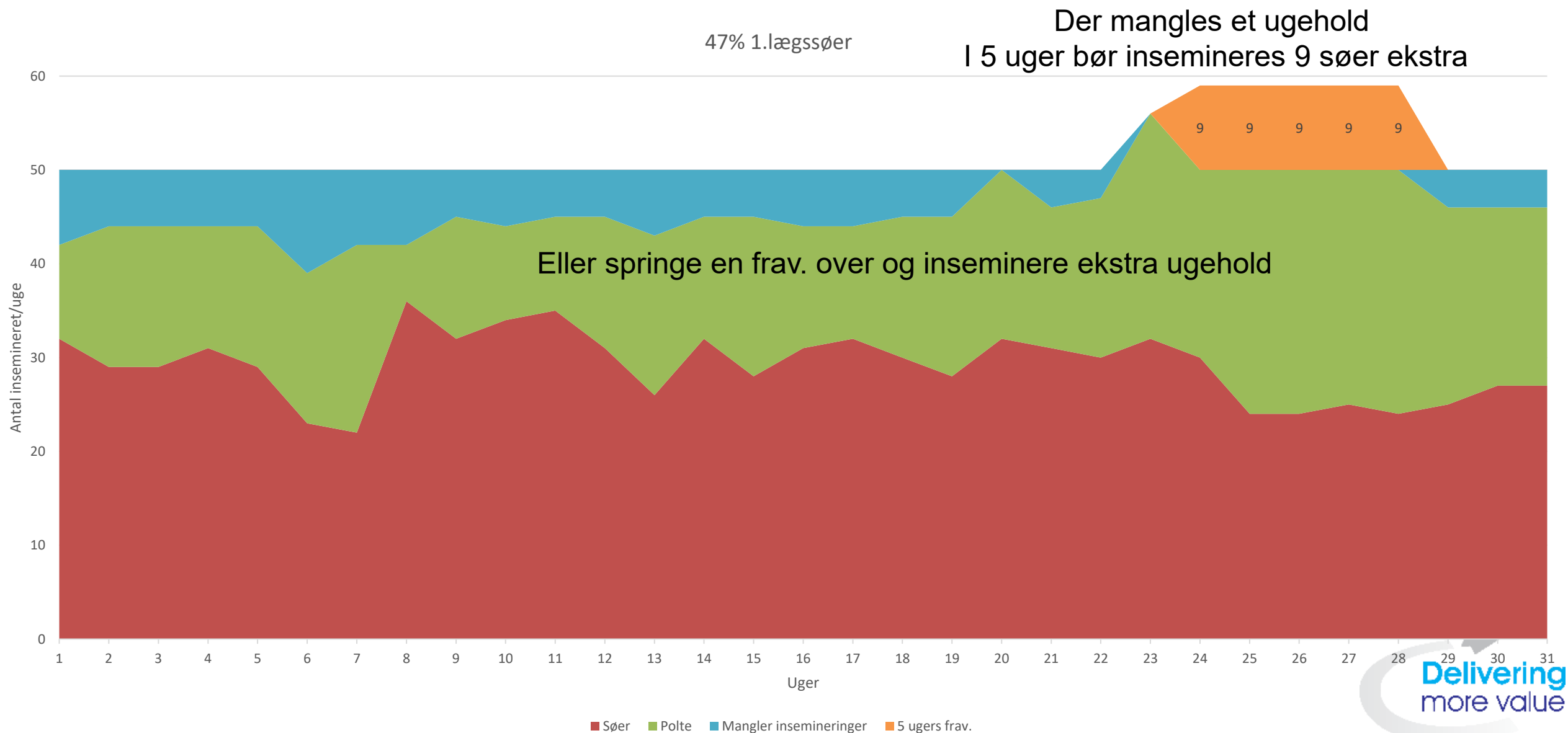

Case: 42% 1. lægssøer 21 polte/uge

Case: 47% 1. lægssøer, 880 > 930 årssøer

Case

Når de kommer på plads

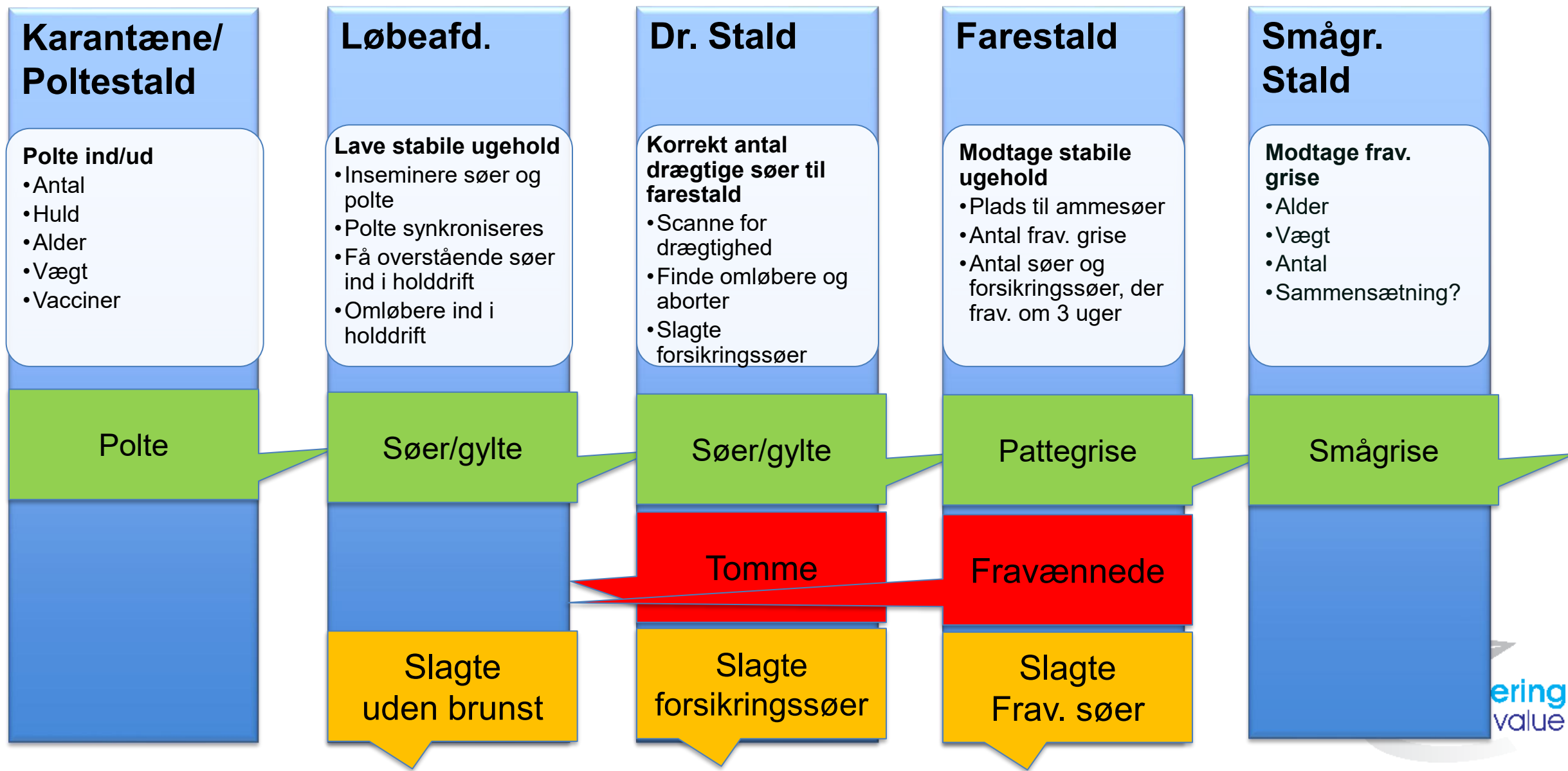
- 50 søer og polte løbet i ugen
- 92 pct. I faring
- **46 faringer** i ugen I 22 ugehold → **+1012 søer (48 farestier/uge)**
- Flere til faring = flere ammesøer → **farestald vælter igen – få pladser**
 - 46 faring med 30 % ammesøer = ca. 60 farestier pr uge

Tilladelse til 940 årssøer

- Antallet af insemineringer skal justeres ned
- Antallet af polte skal tilpasses
- Hvem tager teten?

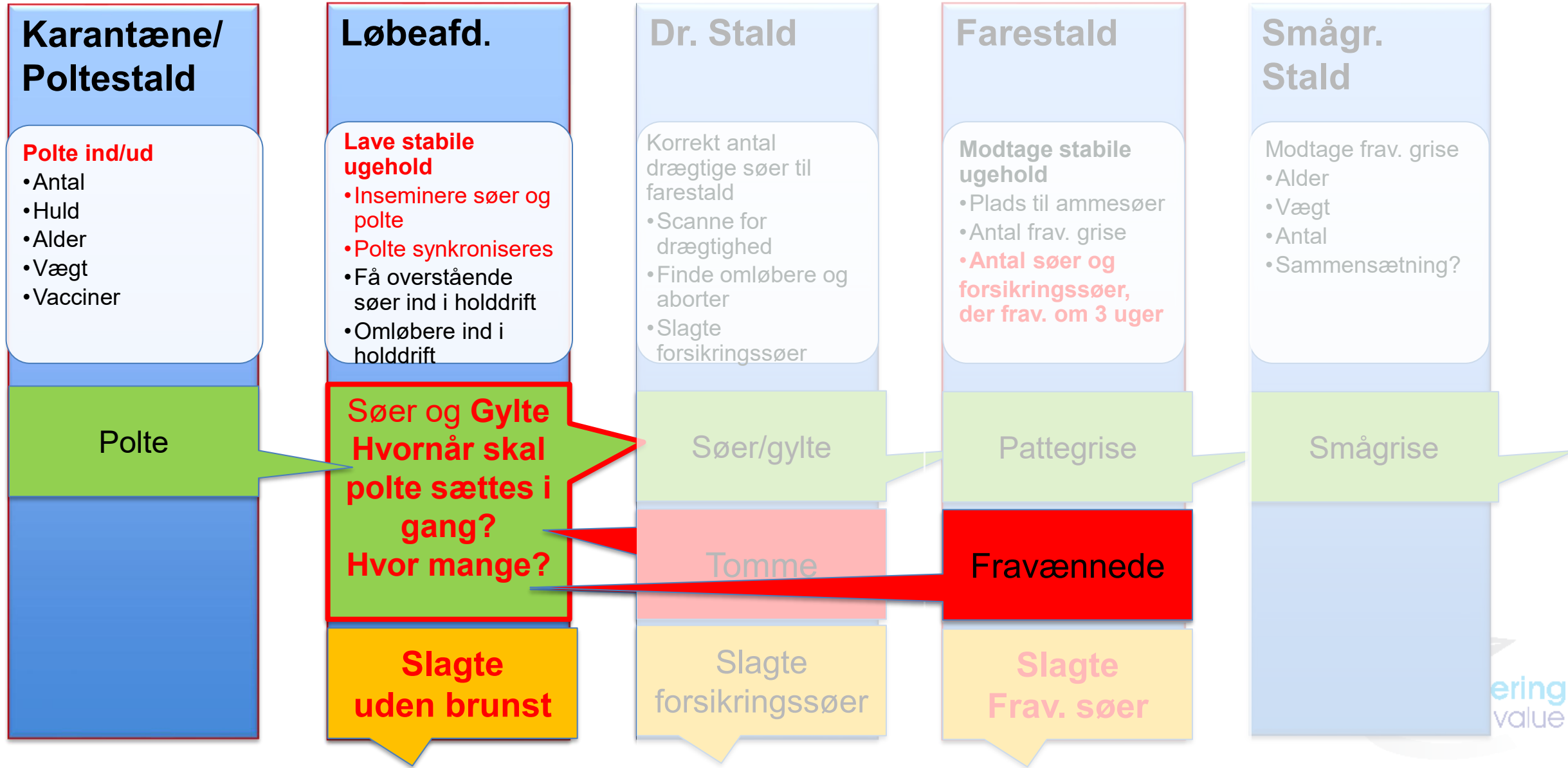

Flowchart: Løbeafdeling er kontrolcenter

Flowchart: Poltestald → Løbeafdeling ← Farestald

Dag	Ugedag	Dato	Behandling	Diegivningsdage
-4	lørdag	18-01-2020	Find søer for næste cyklus (tjek senest 4 dage efter faring)	26
-3	søndag	19-01-2020		
-2	mandag	20-01-2020	Æblejuice	6
-1	tirsdag	21-01-2020	Æblejuice	7
0	onsdag	22-01-2020	Æblejuice	8
1	torsdag	23-01-2020	Brunstsynkronisering	9
2	fredag	24-01-2020	Brunstsynkronisering	10
3	lørdag	25-01-2020	Brunstsynkronisering	11
4	søndag	26-01-2020	Brunstsynkronisering	12
5	mandag	27-01-2020	Brunstsynkronisering	13
6	tirsdag	28-01-2020	Brunstsynkronisering	14
7	onsdag	29-01-2020	Brunstsynkronisering	15
8	torsdag	30-01-2020	Brunstsynkronisering	16
9	fredag	31-01-2020	Brunstsynkronisering	17
10	lørdag	01-02-2020	Brunstsynkronisering	18
11	søndag	02-02-2020	Brunstsynkronisering	19
12	mandag	03-02-2020	Brunstsynkronisering	20
13	tirsdag	04-02-2020	Brunstsynkronisering	21
14	onsdag	05-02-2020	Brunstsynkronisering	22
15	torsdag	06-02-2020	Brunstsynkronisering	23
16	fredag	07-02-2020	Brunstsynkronisering	24
17	lørdag	08-02-2020	Brunstsynkronisering	25
18	søndag	09-02-2020	Brunstsynkronisering	26
19	mandag	10-02-2020	Ornekontakt	Frav. 4 uger
20	tirsdag	11-02-2020	Ornekontakt	
21	onsdag	12-02-2020	Ornekontakt	
22	torsdag	13-02-2020	Ornekontakt	
23	fredag	14-02-2020	Ornekontakt	
24	lørdag	15-02-2020	Inseminering	
25	søndag	16-02-2020	Inseminering	
26	mandag	17-02-2020	Inseminering	

21 dage

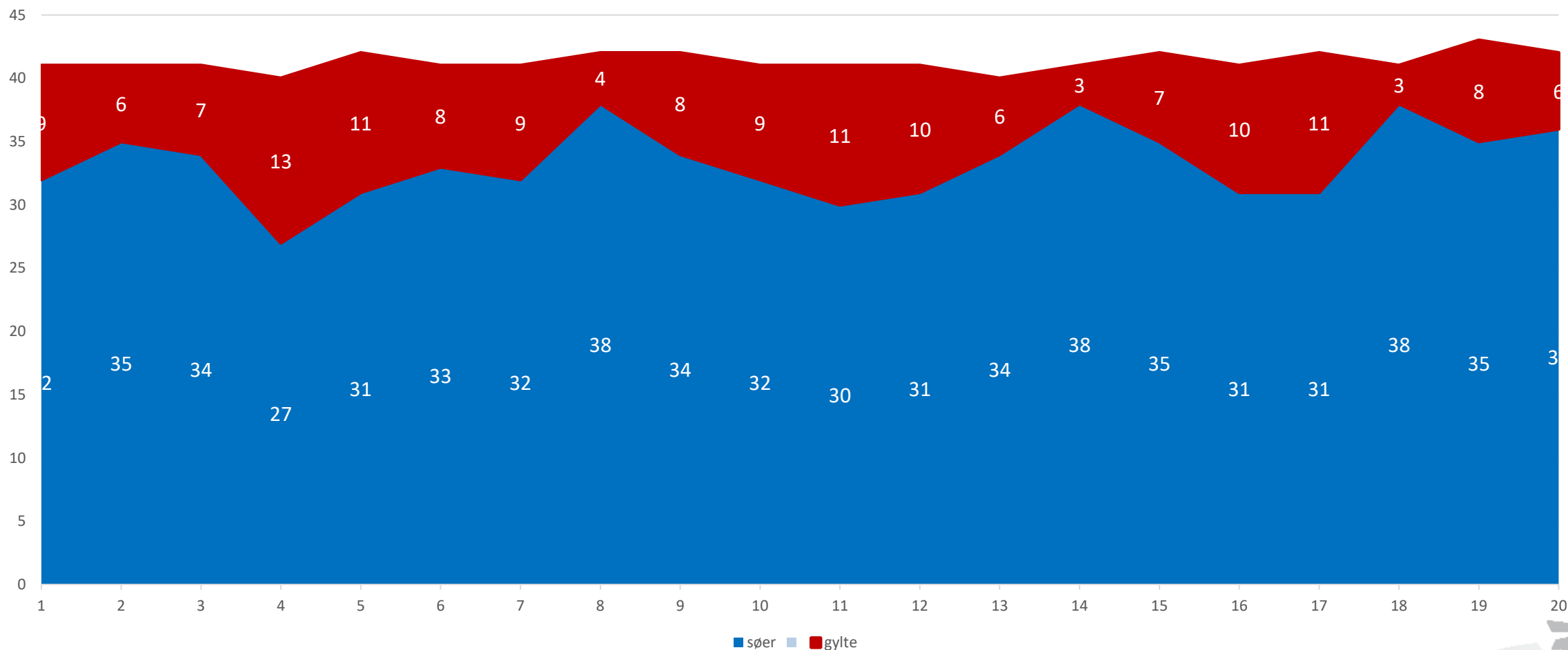
Ved 3 ugers frav,
skal der være
trænede polte på
lager

Delivering
more value

Søer + synkroniserede polte

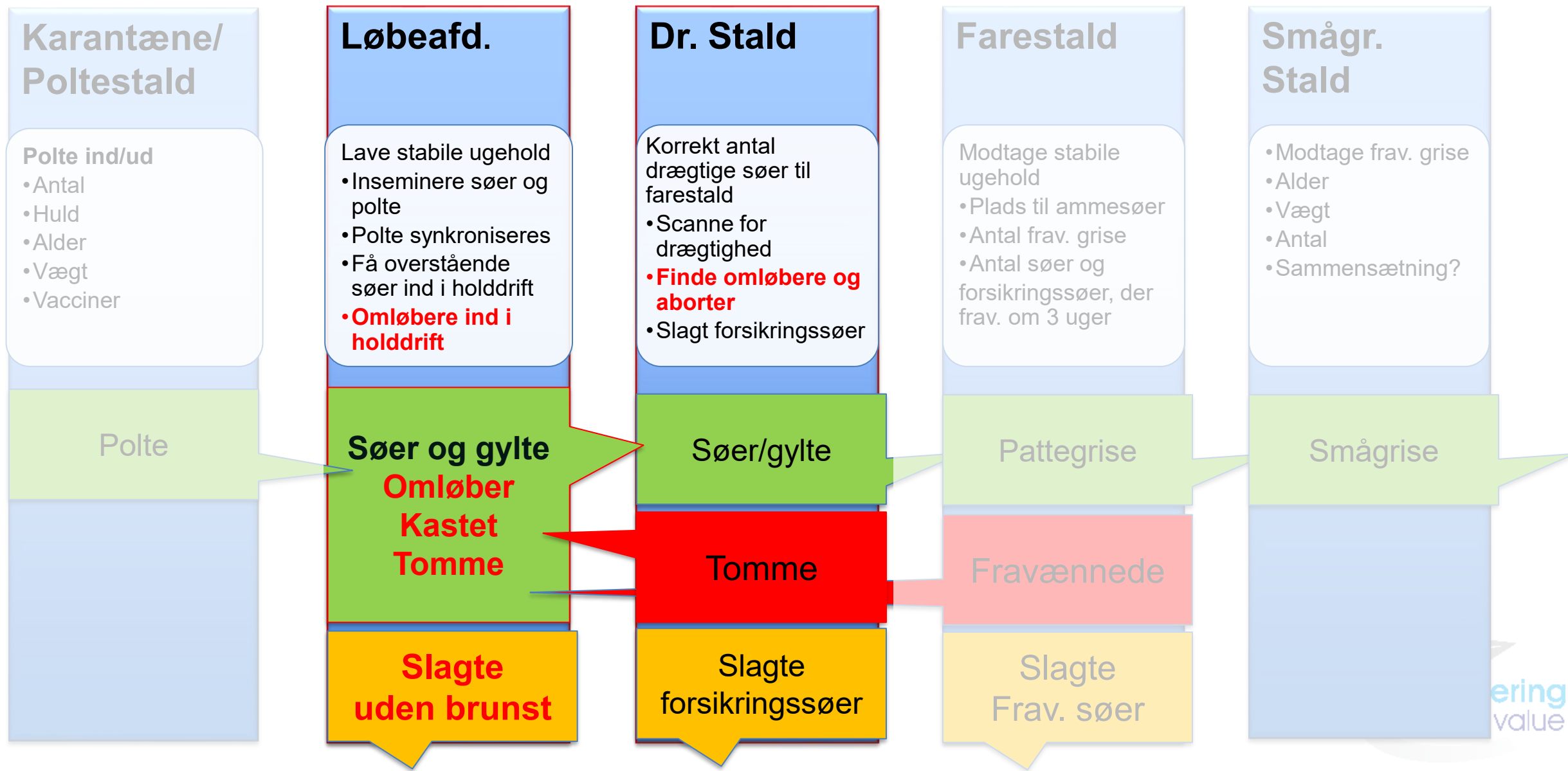
Dyr til inseminering

Besked om antal løbeegnede søer skal gives når der er kuldudjævnet

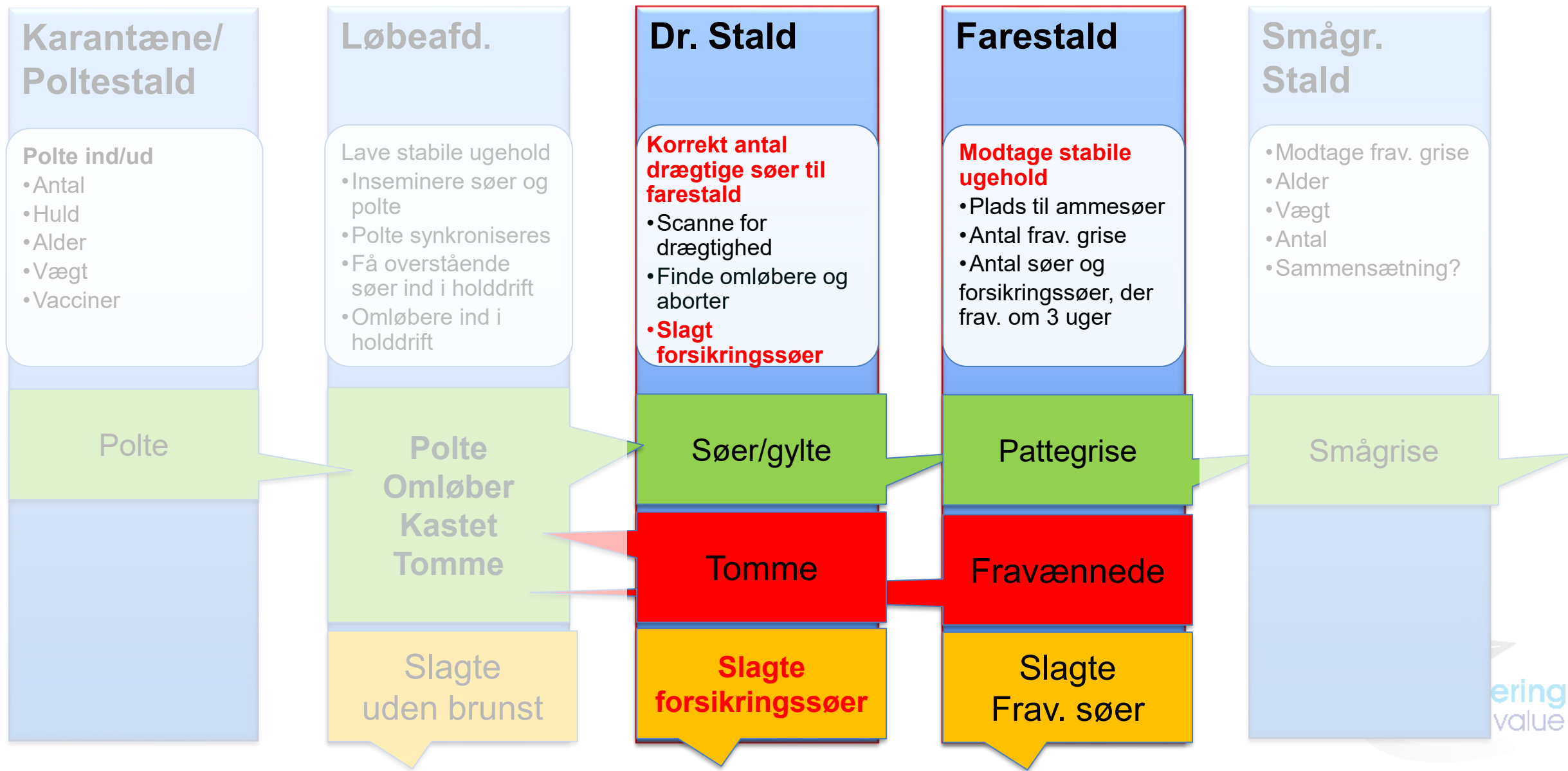

Flowchart Løbeafdeling →← Drægtighedsstald

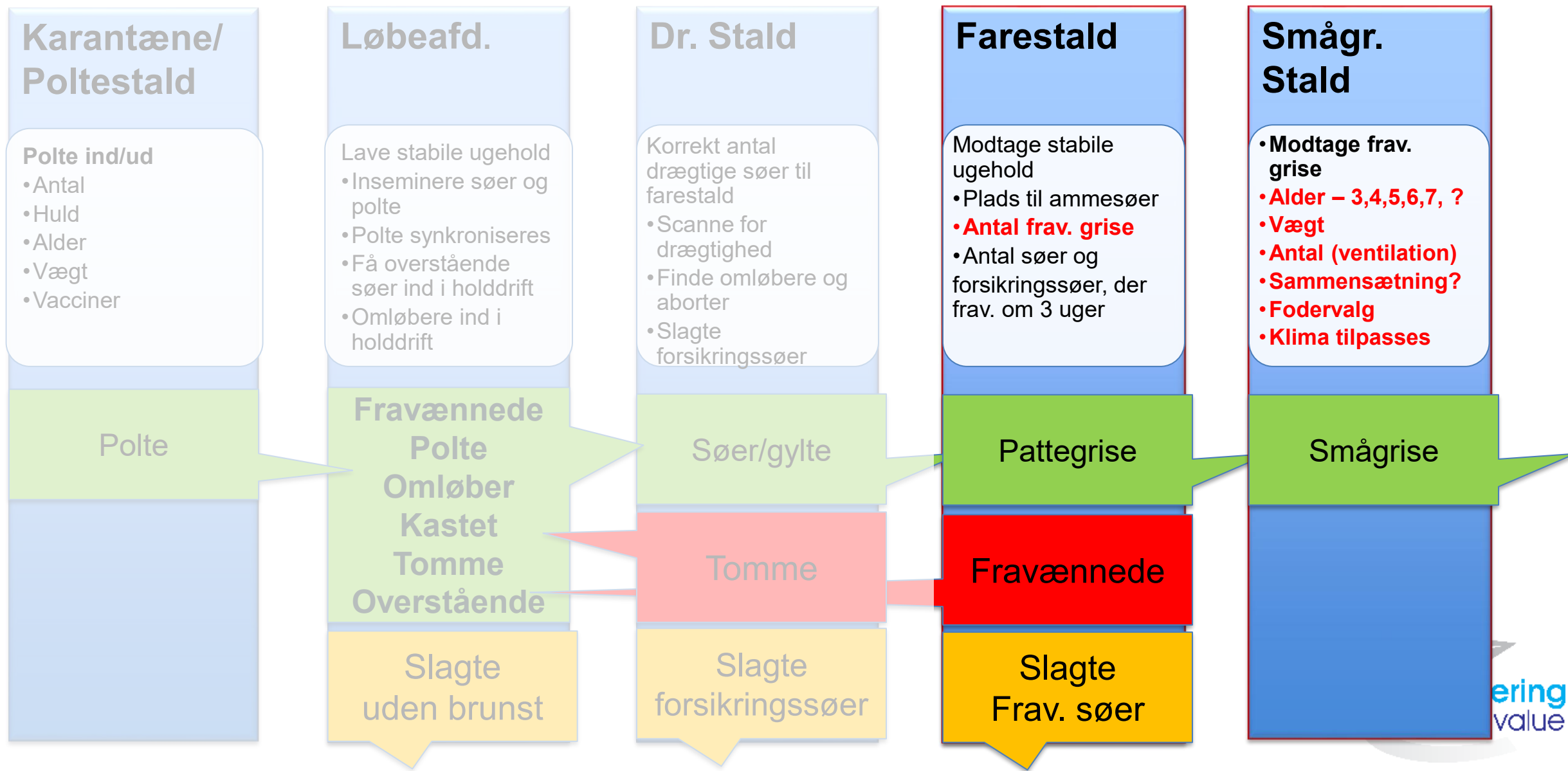

Flowchart Drægtighedsstald → Farestald

Flowchart: Farestald → Smågrisestald

Case

Hvad kan man tjekke op på?

1. Tjek flow → insemineret antal → søer til faring → fravænninger
 - Er der polte nok på vej – i den rigtige alder?
 - Er der store udsving i ugehold?
2. Passer antallet af faringer + ammesøer med farestier til rådighed?
 - Drægtighedsrapport + Procent ammesøer
3. Passer antallet af udsatte søer med indkøbte polte?

Hvem taler om hvad?

Besætning

- Laver plan og følger op på målsætning
- Løbeafd. er kommandocentral, hvis den ruller - er der styr på resten
- Farestalden i tæt dialog med både drægtighedsstald og løbeafdeling

Dyrlæge og Konsulent

- Fokus på ændringer i produktivitet (flow, sundhed og management)
- Spørg ind til flow – se på glidende gennemsnit –
 - Ugerapport og produktionsniveau
- Brug Seges insight, evt. Holddriftsprogrammet for fremskrivninger